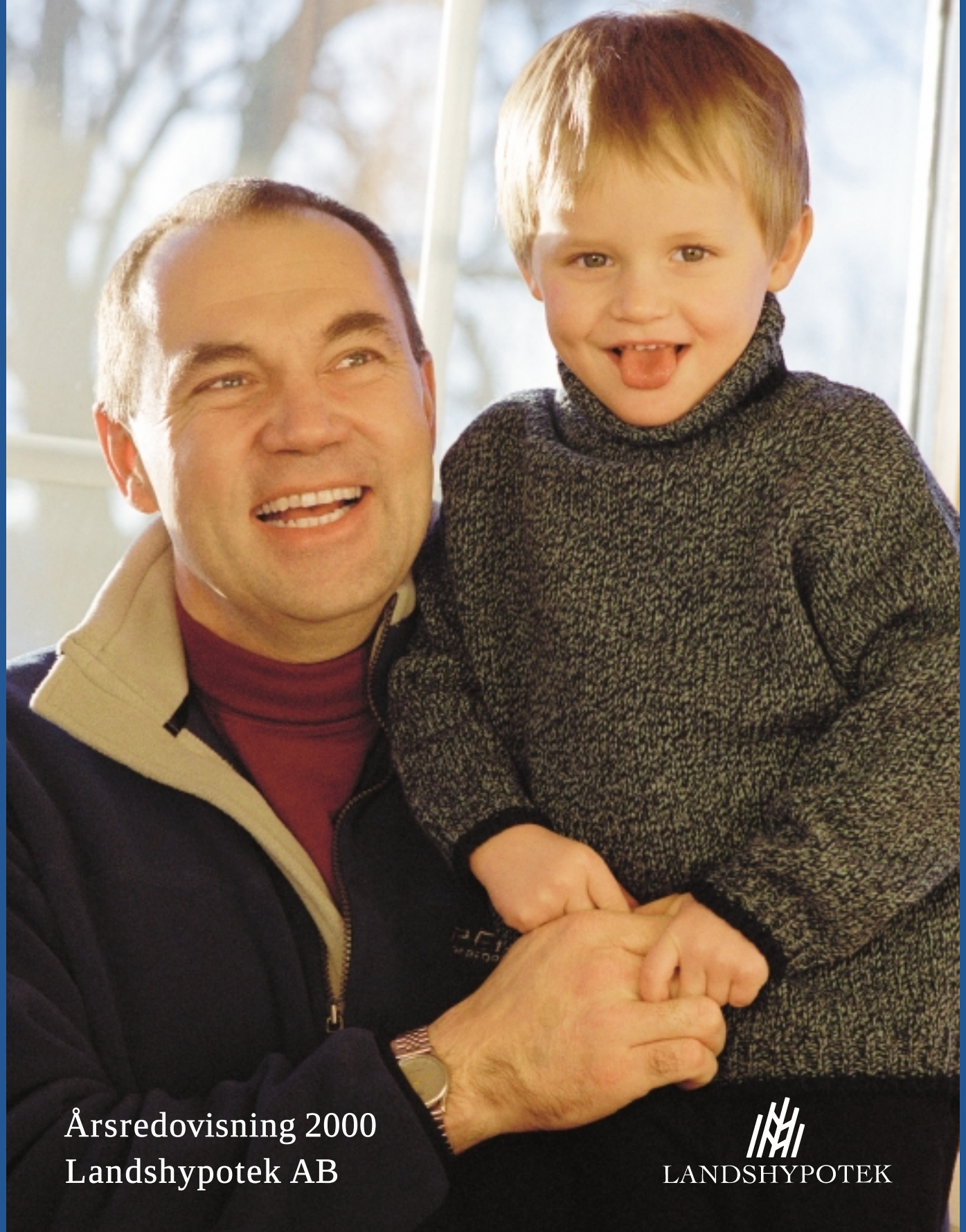

Varför låna av någon annan?

Årsredovisning 2000
Landshypotek AB

LANDSHYPOTEK

Innehåll

När du kan låna av dig själv	1
Året i sammandrag	2
Verksamheten i korthet	3
VD-kommentar	4
Full kontroll med ISO-certifierad mjölk	6
Landshypoteks utlåning och upplåning	8
Marknadsledande på bottenlån	9
Marknaden för jord- och skogsbruk – svenskt lantbruk i förändring	10
Jordbruket – effektiv produktion med kvalitet	12
Skogsbruket – en miljömedveten exportindustri	14
Genomtänkt produktmix ger bästa avkastningen	16
Fem år i sammandrag	18
Kapitaltäckning	19
Förvaltningsberättelse	20
Resultaträkning	22
Balansräkning	23
Kassaflödesanalys	24
Redovisningsprinciper	25
Risik exponering	26
Noter	28
Vinstdisposition	36
Revisionsberättelse	37
Styrelse och revisorer	38
Företagsledning	40
Organisation	
Adresser	

Informationstillfällen

Delårsrapport kvartal 1	maj 2001
Bolagsstämma	23 maj 2001
Delårsrapport kvartal 2	augusti 2001
Delårsrapport kvartal 3	november 2001
Bokslutskommuniké	mars 2002

Omslagsbilden: Anders Johansson med sonen Karl på gården i Skuttunge, Björklinge. Tillsammans med sin sambo Anna-Karin Olofsdotter driver Anders ett växtodlingsföretag. Familjen är låntagare hos Landshypotek Mälardalen.

När du kan låna av dig själv.

Små utgifter är grunden för en god ekonomi. Så har det varit i alla tider.

Det gäller även idag när du behöver låna pengar för att investera i din gård eller i en ny skördetröska.

Om du väljer att placera ditt bottenlån hos oss på Landshypotek får du inte bara en låg lånekostnad. Du blir också delägare i vår ekonomiska förening och får återbäring på låneräntan.

För 2000 går 142,4 miljoner kronor tillbaka i återbäring. Det innebär att våra delägare sänker sina räntor med i genomsnitt 0,54 procentenheter.

Om du till det lägger vår omsättnings- och storkunds-rabatt så ser du förmodligen lika klart som vi: lägre kostnader för ditt bottenlån blir svårt att få.

Året i sammandrag

Koncernens utlåning ökade med 5,6 procent till 31 950 (30 257) Mkr.

Rörelseresultatet uppgick till 267,7 (247,9) Mkr.

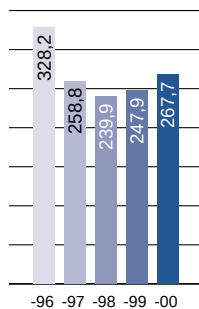
Återbäringen till medlemmarna i Landshypotek ekonomisk förening föreslås uppgå till 142,4 Mkr, motsvarande 8 procent på betald låneränta.

Räntabilitet på justerat eget kapital uppgick till 7,69 (7,61) procent.

Medelräntan på utlåningen uppgick till 6,33 procent, en minskning med 0,27 procentenheter.

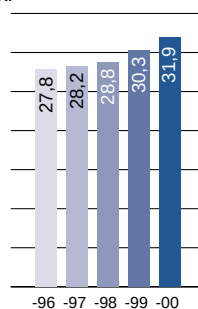
Ett internationellt upplåningsprogram (EMTN) på 1 miljard euro har lagts upp.

Mkr

Rörelseresultat, 5 år

Mdkr

Utlåning, 5 år

Verksamheten i korthet

Landshypotek AB är ett låntagarägt kreditinstitut specialiserat på bottenlån till svenskt jord- och skogsbruk.

Landshypoteks affärsidé är att tillgodose Sveriges jord- och skogsbrukares finansieringsbehov i form av bottenlån till marknadens mest förmånliga villkor.

Landshypotek är marknadsledande i Sverige inom bottenlån till jord- och skogsbrukare. Med en utlåning om cirka 32 Mdkr har Landshypotek över hälften av bottenlåne marknaden. I samarbete med Länsförsäkringsgruppen erbjuder Landshypotek även bank- och försäkringstjänster.

Alla som tar lån i Landshypotek blir delägare och medlemmar i Landshypotek ekonomisk förening. Landshypotek ägs på så sätt av de 69 000 låntagarna. Den låntagarägda företagsformen ger Landshypotek möjlighet att ge låntagarna återbäring på betald ränta, vilket leder till ännu förmånligare lånevillkor. För 2000 föreslås återbäringen bli 142,4 Mkr.

All utlåning har betryggande säkerheter i byggnader och mark. Värderingen sköts av den ekonomiska föreningens tio regionala styrelser. Styrelsemedlemmarna är själva jord- och skogsbrukare med god lokalkännedom.

VD-kommentar

År 2000 var Landshypoteks sjätte verksamhetsår sedan vår nya organisation startade 1 januari 1995. Vår historia började emellertid redan 1836, och sedan flera generationer har vi specialiserat oss på att bli en långsiktig partner till ägarna av svenskt jord- och skogsbruk. Vårt viktigaste mål är att ge våra medlemmar de förmånligaste villkoren för bottenlån till jord- och skogsbruksfastigheter. Som låntagare blir man delägare i vår ekonomiska förening och får återbäring på låneräntan, därtill kommer god ränta på insatskapitalet. För verksamhetsåret 2000 återgår 62,5 procent av rörelseresultatet till föreningens medlemmar (166,9 Mkr) inklusive ränta på återbäringsmedel enligt styrelsens förslag till stämman. Det motsvarar 8 procent på återbäringsberättigad ränta. Det innebär att våra delägare sänker sina räntor med i genomsnitt 0,54 procentenheter. Sedan den nya organisationen togs i bruk 1 januari 1995 är föreningens insatskapital nu uppe i 863,4 Mkr efter föreslagna resultatdispositioner.

Medlemmarnas förtroende för Landshypotek som kooperativ företagsform är fortsatt starkt, det visar låneutvecklingen och genomförd kundattitydundersökning. Allt fler och fler tycker att det är klokare att låna av sig själv.

Verksamheten under år 2000

Utlåningen i koncernen Landshypotek AB ökade med 1 693,6 Mkr, eller 5,6 procent och var vid årets slut 31 950,3 Mkr. Särskilt glädjande är den mycket starka utlåningsökningen i det helägda dotterbolaget Lantbrukskredit AB, som ökade med 623 Mkr motsvarande 28 procent. Vi kan konstatera att kraften i låneefterfrågan var större än vad vi budgeterat.

Nybeviljade lån i Landshypotek AB var 3 084,4 Mkr varav 68,8 procent låg under 65% av de belånade egendomarnas värde och 31,2% mellan 65 och 75% av värdet.

Andelen lån med rörlig ränta ökade starkt under verksamhetsåret och uppgick vid årsskiftet till drygt 9,8 miljarder kronor.

På finansieringssidan har den ökade utlåningen avspeglat sig i ökad certifikatsupplåning. En

höjning av certifikatsprogrammet från 8 miljarder till 10 miljarder har därför genomförts. Landshypotek har på den internationella marknaden etablerat ett EMTN-program på 1 000 MEUR. Bilateral låna, s.k. Schuldscheine, på sammanlagt 160 MEUR har också tagits upp. Historien upprepar sig, att låna utomlands var mycket vanligt för våra förfäder.

Samarbetet med Länsförsäkringar och Länsförsäkringar Bank har utvecklats positivt. Lantbrukarpaketet med utbud av bankprodukter kompletterar bra Landshypoteks tjänster. Produktutbudet har successivt ökat och nu erbjuder banken Internet-tjänster. Parterna avser att förlänga samarbetsavtalet vidare efter 1 april 2001.

Ett något svagare räntenetto 327,4 (338,3) Mkr förklaras av att Landshypotek sänkt marginalerna på den ökade ränterörliga utlåningen och samtidigt förbättrat rabattvillkoren för större låneengagemang.

Rörelsekostnaderna 133,6 (137,7) Mkr är lägre tack vare lägre IT-kostnader. Kreditförlusterna är fortsatt mycket låga, för att inte säga positiva. Årets nettokostnad är +1,9 Mkr för Landshypotek AB.

Rörelseresultatet uppgår till 221,2 Mkr för Landshypotek AB och för koncernen Landshypotek AB till 267,7 Mkr. Kreditförlusterna är +8,2 Mkr för koncernen. Koncernen Landshypotek ek. för. redovisar ett rörelseresultat på 267,0 Mkr. Dotterbolaget Lantbrukskredit redovisar det bästa resultatet någonsin med ett resultat före bokslutsdispositioner och skatt på 28 Mkr.

Landshypoteks vinstandelsstiftelse har gett 1,8 Mkr i avsättning till våra anställda. För år 2000 var beloppet 1,7 Mkr. 2001 var det andra året i stiftelsens historia och det är glädjande att det blev utdelning även detta år.

Kundundersökning oktober 2000

Sedan januari 1995 har Landshypotek genomfört kundundersökningar i syfte att få ökad kunskap om vilka attityder och värderingar befintliga kunder har till Landshypotek. År 1997 gjordes för första gången också en regional nedbrytning. Viktigt är att kunna identifiera förändringar som kan ha skett sedan tidigare mätningar. De återkommande undersökningarna skall tjäna som värdemätare, och ge indikationer på förändrade krav och önskemål från kunderna. Grundläggande kan noteras att man på de flesta punkter har ökade krav på ett kreditinstitut.

När det gäller den viktigaste faktorn – att ge fördelaktiga räntevillkor – har Landshypotek blivit ännu något bättre än året före. Här föreligger en stadig uppgång sedan 1995, 80,5% av Landshypoteks låntagare tycker att servicenivån är bra. I jämförelse med tidigare undersökningar är detta en klar förbättring och en stigande trend. Majoriteten av låntagarna räknar med att de har kvar sitt/sina lån hos Landshypotek även inom det närmaste året. Andelen uppgår till 95%, vilket är marginellt högre än föregående år.

53% av Landshypoteks låntagare använder sig i dag av Internet. Internetanvändningen ökar och den andel som ökar mest är att ”göra bankaffärer”.

Landshypotek har på alla punkter blivit bättre även om man inte fullt ut tillgodoser låntagarnas krav.

Framtiden

Efter att ha haft förmånen att vara VD i Landshypotekskoncernen från organisationsförändringen 1 januari 1995 går jag med ålderns rätt i pension efter stämman. Min efterträdare Kjell Stillman är redan utsedd och tillträder efter stämman 22 maj 2001. Kjell kommer från FöreningsSparbanken där han varit VD i FöreningsSparbanken Jordbrukskredit AB och vVD i Spintab. Jag önskar honom lycka till!

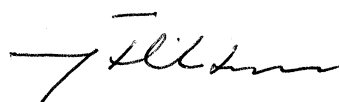
Tack alla medarbetare för gott samarbete och goda resultat under de här åren och tack alla nära medarbetare för goda råd och gott stöd. Tackar våra förtroendemän som verkligen trott på oss och ställt krav på oss när så varit nödvändigt.

I våra mål för 2001 står följande: Värna och utveckla Landshypoteks roll som dominerande aktör på lantbrukets kreditmarknad genom en fortsatt offensiv räntesättning och hög kvalitet i kunddialog och marknadskommunikation. Fortsatta tekniksatsningar på systemstöd, Internet och telefon och förstärkta satsningar på utbildning och kompetensutveckling stöder denna utveckling.

Landshypotek har visat stabilitet i sin resultatutveckling. Under förutsättning av bestående ränteläge förutses att såväl räntenetto som resultat under år 2001 utvecklas i nivå med år 2000.

Varför låna av någon annan när du kan låna av dig själv!

Stockholm i februari 2001

Ulf Fredrikson

Gunnel Sundin på Ingelstorps gård sköter insemineringen på egen hand. Det är praktiskt att slippa vänta på seminören och hon kan sätta igång direkt när hon märker att en ko går i brunst.

Full kontroll med ISO-certifierad mjölk

Ständiga förbättringar med djurens bästa för ögonen. Det är Stig och Gunnel Sundins recept för hur man utvecklar jordbruket och behåller lönsamheten. Ingelstorp är idag ett av landets få ISO-certifierade lantbruk och en av Skånes ledande mjölkproducenter.

– Vi har haft samma inriktning på verksamheten under hela vår aktiva tid här på gården. På så vis är vi kanske lite tråkiga. Däremot är det inget som sköts på samma sätt idag som det gjordes för 25 år sedan. Det har skett oerhört stora förändringar när det gäller noggrannheten och uppföljningen av våra produkter, säger Stig Sundin som driver Ingelstorps gård i nordvästra Skåne tillsammans med hustrun Gunnel.

Det var 1994 som Stig och Gunnel bestämde sig för att expandera. De stod inför alternativen att bygga nytt stall för fler kor eller satsa på en ren vegetabilieproduktion. Man valde att satsa både på fler kor och fortsatt odling av sockerbetor och spenat. Besättningen ökades från 50 till 150 mjölkkor. Stig och Gunnels medvetna strategi med mycket god djurhållning och successiva förbättringar har lett till en rekordhög produktion: 11 200 kg mjölk per ko och år. Nyligen belönades gården med tidningen Land Lantbruks och Swedish Meats praktikerpris; Guldackan. Priset fick de för god djuromsorg och exemplarisk stallhygien.

Ordning och reda – vinst efter certifiering

För några år sedan blev gården utvald av Skåne-mejerier till ett projekt som syftade till att kvalitets- och miljöcertifiera ett 20-tal gårdar. Ett otroligt krävande pappersarbete som speciellt Gunnel anammat till fullo. Intill mjölkcisternen hänger flera datalistor och medan vi står och pratar kommer en anställd förbi och prickar av att ytterligare ett arbetsmoment blivit utfört.

– Jag har full kontroll på vad och vem som har gjort en uppgift. Går något sönder skrivs dessutom en avvikelsekontroll. Jag tror att det är alla dessa små steg som gör att djuren mår bra och vi kan leverera en god mjölk, säger Gunnel.

Att hålla rent både inne och ute är en del i det kvalitetstänkande som Stig och Gunnel håller stenhårt på. Inne i mjölkningsavdelningen är de i full gång med morgonens mjölkpass. Här är det Gunnel som styr verksamheten med järnhand. Tre timmar tar det att mjölka samtliga 150 kor. Mjölkningsavdelningen rymmer 16 kor åt gången. Tempot är högt och inget får gå fel. Det har aldrig hänt, men om dålig mjölk av misstag skulle levereras till mejeriet kan det bli upp till 50 000 kronor i böter.

– Det gäller att hålla skiten ifrån sig. Det lärde jag mig som ung här på gården. Dessutom har jag

arbetat på forskningslaboratorium innan Stig och jag tog över gården. Hygien och noggrannhet sitter i ryggraden på mig, säger Gunnel.

Stig och Gunnel tycker att det är svårt att säga vad investeringarna som gjorts i samband med certifieringsarbetet är värda i kronor och ören. För dem ligger vinsten främst i att arbetet kan utföras säkrare och att de skapat ordning och reda kring gården. Man har kontroll på hela foderkedjan, djuren mår bra och produktionen per ko ligger bland de högsta i södra Sverige. Stig och Gunnel får lite bättre betalt för mjölken och den dag de vill sälja gården borde den betinga ett högre värde eftersom den är välkött och allt är dokumenterat.

Spenat och politik

Det är Stig som har ansvaret för driften utomhus, dvs gårdens spannmålsodling som även kompletteras med sockerbetor och kontraktssodlad spenat. Odlingarna svarar för knappt 10 procent av gårdens omsättning. Var tionde djupfryst paket spenat av märket Findus lär komma från Ingelstorp.

I den mån det blir någon tid över ägnar sig Stig åt politiken. Sedan flera år tillbaka sitter han med i kommunfullmäktige och som 1:e vice ordförande i socialnämnden för Centern. Uppdrag som inte ger några pengar, men ändå skapar långsiktigt viktiga kontakter.

Nya investeringar

– Landshypotek har varit en bra och bekymmersfri partner för finansieringen av vårt företag. Dom är mycket professionella, säger Stig.

Snart lär det också bli nya diskussioner med Landshypotek. Närmast på önskelistan står en ny maskinhall, en Bobcat för att lasta foder och gummi-mattor till korna för att undvika tryckskador.

Ingelstorps gård, Ängelholm

Familiejordbruk som drivs av Stig och Gunnel Sundin med tre årsanställda. Omsätter cirka 6 Mkr.

Mjölkproducent med totalt 370 nötkreatur varav 150 mjölkkor.

Producerar genomsnittligt 11 200 kg mjölk per ko och år.

Miljö- och kvalitetscertifierad 1998, ISO 14001 och ISO 9002.

Odla förutom vallväxter även sockerbetor och spenat.

Äger 100 ha mark och arrenderar 70 ha.

Köper årligen 700 ton HP-massa som basfoder till korna.

Det finns ett 15-tal miljö- och kvalitetscertifierade mjölkproducenter i Sverige och totalt ett 30-tal certifierade lantbruk.

Landshypoteks utlåning och upplåning

Landshypoteks huvudsakliga utlåning består av konkurrenskraftiga bottenlån till jord- och skogsbruksfastigheter i Sverige. Lånen har betryggande säkerheter i fastigheter och mark. Upplåningen görs i första hand på den svenska marknaden, men har de senaste åren även i ökad utsträckning gjorts på den internationella. Landshypotek har etablerat ett flertal upplåningsprogram för att ha möjlighet att vända sig till olika typer av investerare. Till privat- och småföretagar-marknaden erbjuder Landshypotek även som sparform privatobligationer och kreditmarknadsreverser.

UTLÅNING

Bottenlån med bunden eller rörlig ränta

Landshypotek erbjuder bottenlån i jord- och skogsbruksfastigheter. Lånevillkoren är enkla och Landshypotek har mycket konkurrenskraftiga räntevillkor. Som medlem i den ekonomiska föreningen får låntagaren dessutom återbäring på inbetald låneränta. Återbäringens storlek är beroende av det resultat Landshypotek uppnår. För 2000 föreslås återbäringen bli 8 procent av inbetald låneränta, vilket motsvarar i genomsnitt cirka 0,54 procentenheter lägre låneränta. Dessutom finns omsättnings- och storkundsrabatter.

Värdering

Värderingen av säkerheter i byggnader och mark sköts av de regionala styrelserna i Landshypotek ekonomisk förening. Styrelsemedlemmarna är själva jord- och skogsbrukare med god lokalkännedom. Lån beviljas till maximalt 75 procent av belåningsvärdet.

Låneskyddsförsäkring

I samarbete med LRF Försäkring erbjuds Landshypoteks medlemmar att teckna en särskild låneskyddsförsäkring.

Lantbrukarpaketet

Lantbrukarpaketet är riktat till jord- och skogsbrukare och erbjuds i samarbete med Länsförsäkrings Bank. I paketet ingår bland annat rörelsekonto, placeringskonto, lån, skogskonto, betaltjänster, förfallobevakning, Internet-bank och VISA-kort. I samarbete med Länsförsäkrings Bank erbjuds också alla försäkringar en lantbrukare behöver.

UPPLÅNING

Landshypotek finansierar sig på kreditmarknaden. Detta sker till övervägande del i Sverige, men den internationella marknaden får allt större betydelse. Historiskt har Landshypotek lång tradition

av att ge ut obligationer på den internationella marknaden, företrädesvis i Tyskland, genom Sveriges Allmänna Hypoteksbank (1861) och ännu tidigare genom enskilda landshypoteksföreningar (den första i Skåne 1836).

Landshypotek anser att det är viktigt att kunna vända sig till flera olika typer av investerare och har därför skapat stor flexibilitet genom att etablera ett flertal upplåningsprogram. Som exempel kan nämnas obligationsprogram, certifikatsprogram, MTN-program för den svenska marknaden och EMTN-program för den internationella. Förutom rena upplåningsprogram har Landshypotek också avtalat om ett antal kreditfaciliteter, både direkt med större banker och med internationella syndikat.

SPARPRODUKTER

Obligationer

En del av Landshypoteks upplåning kommer från försäljning av privatobligationer som sparform. Dessa ger normalt en högre avkastning än ett vanligt banksparande och är en trygg och konjunkturokänslig sparform. Obligationerna säljs i poster om lägst 10 000 kronor.

Kreditmarknadsreverser

Landshypotek erbjuder investerare att köpa kreditmarknadsreverser med mycket god avkastning och flexibla löptider. Reverserna säljs i poster om lägst 100.000 kronor.

RATING

Landshypoteks certifikatsprogram har rating K1. Fitch har givit Landshypotek lång rating A och Standard & Poor's lång rating A-, vilket också EMTN-programmet har fått.

Landshypoteks program för upplåning

Svenskt certifikatsprogram på 10 miljarder kronor (720 dagar) som även ger möjlighet till finansiering i euro.

Svenskt MTN-program på 5 miljarder kronor (1–15 år), även detta med euroklausul.

Svenskt obligationsprogram utan begränsningar avseende belopp eller tid.

EMTN-program på 1 miljard euro (multicurrency).

Eurobondprogram på 100 miljoner dollar.

Schuldscheine på tyska marknaden.

Privatobligationer.

Kreditmarknadsreverser.

Finansiering via lån direkt från större banker.

Avtal om kreditfaciliteter direkt med större banker och med ett syndikat av svenska och utländska banker.

Marknadsledande på bottenlån

Landshypotek är marknadsledande inom finansiering till svenskt jord- och skogsbruk. Företaget är unikt med sin medlemsägda företagsform och sitt stora kunnande om lantbrukets villkor. De pågående förändringarna inom svenskt jord- och skogsbruk kommer att leda till fortsatt god låneefterfrågan.

Kreditmarknaden i Skandinavien och norra Europa har under de senaste åren genomgått en omstrukturering präglad av fusioner och samarbeten. Aktörerna blir färre och större. Konkurrensen på marknaden för jord- och skogsbrukskrediter är stark och allt fler kreditgivare bearbetar i ökad omfattning detta segment. Räntemarginalerna är emellertid traditionellt sett låga och hanteringen mer kostsam och kunskapskrävande än till exempel bottenlångivning till bostäder.

Stark marknadsposition

Landshypotek hävdar sig väl i konkurrensen från bankkoncernerna. Det svenska jord- och skogsbruket har en beräknad kreditvolym på drygt 80 Mdkr. Omkring 60 procent av dessa utgörs av bottenlån, vilket innebär att Landshypoteks utlåning om cirka 32 Mdkr utgör över hälften av bottenlåne marknaden.

Effektiv organisation med brett kunnande
Landshypotek har en liten och kostnadseffektiv organisation med ett brett kunnande om lantbrukarens villkor. Med hjälp av avancerade IT-system optimeras arbetet med upplåning och utlåning. Utlåningsverksamheten drivs från tio regionkontor. Tio regionala styrelser sköter på uppdrag av Landshypotek AB värderingen av säkerheter i byggnader och mark. Den regionala organisationen innebär både närhet till kunderna och god lokalkännedom när det gäller värderingsfrågor. Med den utveckling av Internet-tjänster som Landshypotek nu genomför ökar kontaktytorna med befintliga och nya kunder ytterligare.

Återbäringssystemet

Alla som tar lån i Landshypotek blir delägare och medlemmar i Landshypotek ekonomisk förening. Landshypotek har på så sätt 69 000 delägare. Den ekonomiska föreningen ger Landshypotek möjlighet att ge delägarna återbäring på betald låneränta, vilket leder till ännu förmånligare lånevillkor. För 2000 föreslås återbäringen bli hela 142,4 Mkr, vilket innebär 8 procent på betald låneränta eller i genomsnitt cirka 0,54 procentenheter lägre låneränta.

Landshypotek vill erbjuda så bra lånevillkor som möjligt och målet är inte att i första hand maximera vinsten. Den låntagarägda företagsformen medför att huvuddelen av koncernresultatet återgår till den ekonomiska föreningens medlemmar som återbäring och ränta på insatskapital. Återbäringen delas ut till medlemmarna genom att 30 procent betalas ut kontant och resten sätts in på medlemmens konto i föreningen, tills dess att insatsen uppgår till 8 procent av lånebeloppet. Efter detta betalas all återbäring och ränta ut direkt till låntagaren. När lånen löses betalas det insatta beloppet ut efter i genomsnitt 2,5 år.

Varje år tecknar Landshypotek ekonomisk förening en nyemission i Landshypotek AB. Under 2000 uppgick nyemissionen till 140 (100) Mkr.

Sund verksamhet ger bra villkor

Landshypotek får goda kreditbetyg från ratinginstituten. Detta beror främst på den låga belåningsgraden, de betryggande säkerheterna och de låga kreditförlusterna i verksamheten. Tack vare de höga betygen har Landshypotek möjlighet att låna upp pengar till förmånliga villkor, vilket leder till lägre räntor för medlemmarna.

Den regionala organisationen innebär både närhet till kunderna och god lokalkännedom när det gäller värderingsfrågor.

Fortsatt goda utsikter för Landshypotek

Den pågående utvecklingen inom jord- och skogsbruket leder till större och mer specialiserade lantbruksföretag med kontinuerliga investeringsbehov. Behovet av investeringar i anläggningar, produktutveckling och marknad kommer att fortsätta att öka, bland annat i de företag som satsar på att bygga upp kompletterande verksamhet utanför det traditionella lantbruket. En annan grupp utgörs de många, relativt små skogsfastigheter, där ägarerna har sin huvudsakliga försörjning från annat håll. Dessa har i många fall outnyttjat utrymme för bottenlån.

Mer om jord- och skogsbruk

Det svenska jord- och skogsbruket utvecklas i snabb takt. På de följande sidorna (10–15) beskrivs marknaden och trenderna.

Marknaden för jord- och skogsbruk – svenskt lantbruk i förändring

Det svenska jord- och skogsbruket är idag en modern näring som präglas av variation och ett nytt entreprenörskap. Gårdarna blir större och verksamheten mer kapitalintensiv. Lönsamheten inom jord- och skogsbruket påverkas främst av utvecklingen inom livsmedelsindustrin, skogs- och pappersindustrin samt av nationell och internationell politik.

I Sverige finns det cirka 80 000 aktiva lantbrukare, av vilka 60 000 även brukar egen skog. Lantbrukarna äger praktiskt taget all odlad jord i landet och tillsammans med enskilda skogsbrukare hälften av skogen. Sveriges jord- och skogsbruksproduktion utgör 2 procent av landets BNP. Sett ur förädlingsledets perspektiv är dock näringen mer betydelsefull, eftersom jordbruket bildar underlag för svensk livsmedelsindustri, som i sin tur sysselsätter 70 000 personer. Virket från skogen utgör å sin sida råvara för en industri med en exportförsäljning som motsvarar 13 procent av landets totala export.

Lantbrukarna äger praktiskt taget all odlad jord i landet och tillsammans med enskilda skogsbrukare hälften av skogen.

Produktionen från det svenska jord- och skogsbruket har de senaste åren varit relativt konstant. Jordbruket minskar i antal samtidigt som gårdarna blir större och allt mer mark arrenderas. På flertalet gårdar arbetar idag en person i familjen utanför lantbruket. Antalet rena skogsfastigheter ökar när ägarna lämnar jordbrukaryrket, men behåller sin skog. Istället växer nya småföretag

fram på landsbygden. Tidigare jordbrukare blir entreprenörer och utvecklar ny verksamhet med gården som grund.

Stora geografiska skillnader

Skillnaderna i struktur och driftsinriktning mellan lantbruk i olika delar av landet är betydande. I de nordligaste länen är den genomsnittliga åkerarealen 11–20 ha per fastighet och skogsarealen cirka 100 ha. Minst hälften av jordbruket karakteriseras som småbruk (mindre än 400 arbetstimmar/år) och övriga domineras av djurproduktion, främst mjölk och nötkött. På samma sätt är det i Värmland, Bergslagen samt i skogs- och mellanbygderna i Småland och västra Götaland.

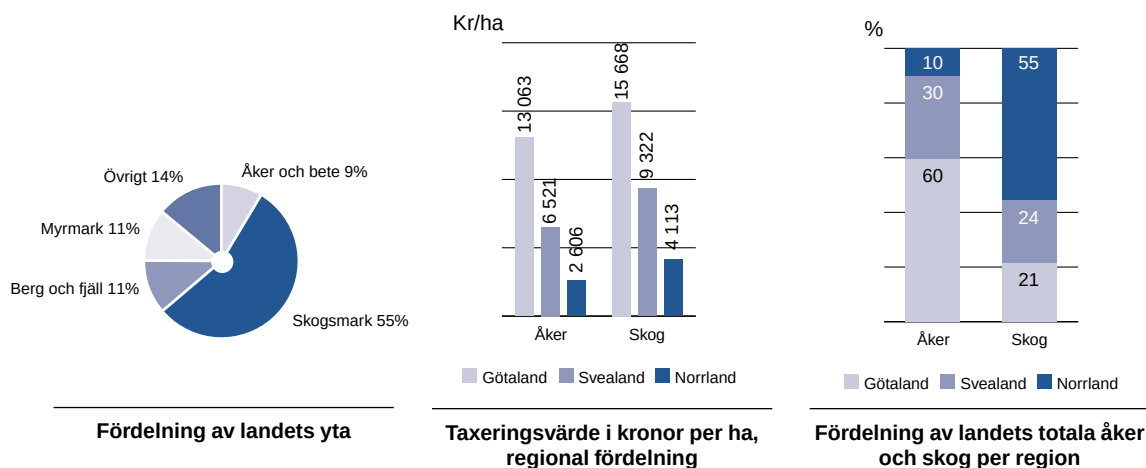
I östra Svealand och Götaland är åkerarealerna betydligt större och skogsinneheten mindre. Åkerarealen är i genomsnitt 40–60 ha per gård och skogsinneheten kring 50 ha. Andelen småbruk ligger här kring en fjärdedel. I området finns även huvuddelen av landets grisproduktion.

Även värdet på marken varierar kraftigt mellan olika delar av landet. Taxeringsvärdena för skogsmark är 4–5 gånger högre i sydligaste Sverige än i norra och åkervärdena visar ännu större skillnader. I ett europeiskt perspektiv är mark- och fastighetspriserna låga.

Livsmedel, trävaror och pappersprodukter

Jord- och skogsbrukets slutkunder är främst konsumenterna av livsmedel, trävaror och pappersprodukter. Utvecklingen på dessa marknader avgör villkoren för jord- och skogsbruket och särskilt inom jordbruket är beroendet av nationell och internationell politik stort.

De senaste åren har livsmedelsbranschen omvandlats och dagligvarukedjorna blivit större

och mer internationella. I samband med Sveriges EU-inträde förändrades konkurrenssituationen. En osäkerhetsfaktor inför framtiden är WTO-förhandlingarna som kan leda till en ökad frihandel på livsmedelsområdet.

Även inom skogsindustrin går utvecklingen mot större enheter med effektivare produktion. Industrin påverkas mycket av svängningar i konjunkturen och valutakurser. En stark byggkonjunktur, en fortsatt god ekonomisk utveckling i Europa samt en låg räntenivå kan förbättra villkoren avsevärt för skogsindustrin.

Lönsamhet och livskvalitet

Lönsamheten inom jord- och skogsbruket är med traditionella företagsmått låg, soliditeten däremot god och konkurser sällsynta. De svenska lantbrukarna är välutbildade, kompetenta och flexibla i sitt sätt att anpassa verksamheten till omvärldens villkor. Drivkraften för många ligger i valet av livsstil och i tillfredsställelsen av att bruka jorden på ett miljömedvetet och effektivt sätt.

Även bland de jordbrukare som övergår till annan verksamhet är man mån om att behålla kontakterna med bygden och sina rötter, kulturarvet och miljön, man sätter stort värde på jakt och annan rekreation och värnar allmänt om sin livsstil.

Nya företag på landsbygden

Förändringarna inom livsmedelsproduktionen och skogsnäringen leder till att allt fler lantbrukare utvecklar ett nytt företagande och antalet småföretag på landsbygden växer. Gårdarna förblir

bebodda och landsbygdsbefolkningen snarare ökar än minskar i antal. Bland de nya produkter och företagsgrenar som utvecklas kan till exempel nämnas energiråvaror och andra alternativa grödor, turism och olika former av landsbygdsservice. Sannolikt är detta en betydande omstöpning av landsbygdens näringsliv som ännu är i sin linda. Här kommer entreprenörsandan och utvecklingskraften väl till pass, men de nya verksamheterna kräver även investeringar i produktutveckling och marknadsåtgärder.

Turismen, liksom andra grenar av den så kallade upplevelsebranschen, utvecklas mycket snabbt i hela världen. Förutsättningarna är goda även i Sverige med en relativt gles befolkning och mycket attraktiva områden. En köpstark stadsbefolkning i Europa börjar allt mer söka naturupplevelser, avskildhet och landsbygdsmiljöer för fritidsboende och annan rekreation.

Svenskt jord- och skogsbruk i korthet

Det totala taxeringsvärdet för landets lantbruksenheter är 280 Mdkr, varav skogen utgör 62 procent, åkermarken 9 procent, byggnaderna 21 procent och övrigt 8 procent.

Varje år säljs 3 000–4 000 lantbruksfastigheter i Sverige.

Varje lantbrukare är i genomsnitt medlem i fyra föreningar inom lantbrukskooperationen som totalt har drygt en kvarts miljon medlemskap. Mejeri, Slakt, Lantmännen och Skogsägarna är de största branscherna.

Jordbruket – effektiv produktion med kvalitet

De svenska gårdarna blir större och mer effektiva. För att uppnå stordriftsfördelar blir också nya former för samarbete mellan lantbrukare allt vanligare. Produktionen håller mycket hög kvalitet och miljömedvetenheten är stor. Samtidigt ökar konsumenternas efterfrågan på KRAV-odlat.

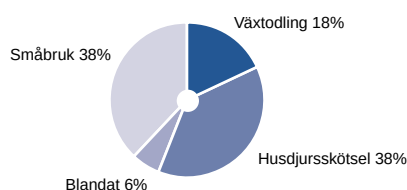
Strukturen inom det svenska jordbruket förändras i snabb takt. Jordbruksföretagen ökar i storlek medan antalet gårdar minskar i motsvarande grad. Närmare 50 procent av åkerarealen ligger under arrende. Spännvidden mellan stora och små gårdar ökar också. Mindre än 20 procent av lantbrukarna står för 80 procent av produktionen av mjölk, svin, nöt, ägg och kyckling. Produktionens koncentration till färre gårdar ser ut att fortsätta de närmaste åren.

Jordbruket har gått från att vara en arbetsintensiv verksamhet till en kapitalintensiv. På en modern gård kan investeringen per heltidssyssel-satt idag beräknas ligga på 3–5 Mkr.

Sambruk, KRAV och småskalighet
Parallellt med koncentrationen av produktionen ökar sambruk i olika former mellan närliggande gårdar. Det kan handla om allt från gemensamma

Mindre än 20 procent av lantbrukarna står för 80 procent av produktionen av mjölk, svin, nöt, ägg och kyckling.

maskiner, samlade inköp, gemensamma ladugårdar och integrerad grisproduktion till full samdrift i gemensamt ägda bolag. Detta leder till bättre resursutnyttjande och större volymer. En annan trend är att jordbrukare inriktar sig på specialprodukter med mervärden och hög efterfrågan, till exempel ekologiska produkter. Allt fler och allt större producenter går också över till KRAV-odling av renodlat kommersiella skäl och inte som tidigare mest av ideologiska. De tätt återkommande

Jordbrukens driftsinriktning

livsmedelsskandalerna har skadat tilliten till traditionell produktion och ger varje gång efterfrågan på ekologiskt odlat mer vind i seglen.

En annan nisch under utveckling är småskalig produktion för närmarknader. I gårdsbutiker säljs ost, ägg, bröd, bär- och fruktkonserver och andra livsmedel med lokal profil. Inom föreningen Svensk Lantmat samarbetar 205 småföretagare med försäljning av nischprodukter. En parallell organisation på turistsidan är Bo på Lantgård med cirka 500 medlemmar. Under 2000 ökade antalet gästnätter med 30 procent till 135 000. Dessa verksamheter får allt större betydelse för de enskilda producenter som lyckas med produktutveckling och marknadsföring av sina specialiteter. Efterfrågan kan öka med användning av näthandel och smarta distributionsformer. För en växande köpstark publik ökar intresset för produkter med unika värden.

Svensk kvalitet och miljömedvetenhet

Svenskt jordbruk är känt för hög kvalitet och miljömedveten produktion. Ser man till lantbrukets struktur och tekniska nivå, böndernas kunskaper och medvetenhet, avkastningstal etc ligger Sverige väl till i Europa, medan nackdelar finns i den höga kostnadsnivån. Inom lantbruksrörelsen pågår ett intensivt arbete med att förstärka företagartityden bland lantbrukarna, vilket bör leda till att man mer målmedvetet utnyttjar sina konkurrensfördelar kommersiellt.

Det finns starka värden inom svensk livsmedelsproduktion som får allt större uppskattning i takt med de europeiska konsumenternas ökande

uppmärksamhet på matens renhet och hälsoeffekter. Inte minst BSE-krisen under hösten 2000, med drastiska fall i nötköttskonsumtionen i länder som Frankrike och Tyskland, kan ge konkurrensfördelar åt en animalieproduktion av svensk typ.

Jordbrukspolitiken

Jordbrukets lönsamhet avgörs i allt högre grad av lantbrukarnas förmåga att hävda sig på marknaden, men under överskådlig tid kommer även politiska faktorer att spela en viktig roll. En orosfaktor är den hårdare konkurrens på livsmedel som en kommande utökning av frihandeln genom WTO och en förväntad östutvidgning av EU kan leda till.

Samtidigt internationaliseras livsmedelshandeln och de transnationella koncernerna stärker sin ledande roll. Konsumtionsmönstret i Sverige blir mer likt det kontinentala, samtidigt som det blir mer varierat under påverkan av andra kulturer. Svenskarna ändrar sina matvanor och äter till exempel mer pasta och chips istället för potatis och en mängd olika sorters korvar istället för den svenska falukorven. För att hävda sig i konkurrensen måste de svenska produkterna skaffa sig mervärden genom en tydligare profilering.

Lantbrukskooperationen i förändring

Det blir allt viktigare att de svenska jordbrukarna och deras föreningar kan bibehålla de höga ambitionerna för produktionens och produkternas kvalitet. Det gäller särskilt miljö-, hälso- och etiska värden, där de tydligaste konkurrensfördelarna finns. Men det handlar även om traditionella kvalitetsvärden där svenska livsmedel hävdar sig allt

bättre. Idag efterfrågas snarare svenskt kött än som tidigare till exempel dansk fläskfilé eller fransk biff. Ett annat tecken på detta är svenska kockars internationella framgångar.

Lantbrukskooperationens struktur har förändrats i snabb takt sedan mitten av nittio-talet. Konkurrensen har tvingat fram rationaliseringar och koncentration av produktionen samt drivit på kundorientering och marknadsinvesteringar. Generellt sett har mejeriindustrin klarat sina struktur-, marknads- och imagefrågor på ett tillfredsställande sätt. Kött- och charkuteribranscherna har problem i större delen av Europa och

Allt fler och allt större producenter går också över till KRAV-odling av renodlat kommersiella, och inte som tidigare, mest av ideologiska skäl.

Svenskt jordbruk är känt för hög kvalitet och miljömedveten produktion. Ser man till lantbrukets struktur och tekniska nivå, böndernas kunskaper och medvetenhet, avkastningstal etc ligger Sverige väl till i Europa.

även i Sverige. Här har lantbrukskooperationen haft interna strukturproblem och därför inte kunnat rikta tillräcklig kraft utåt mot marknaden. Lantmännenorganisationen skapar nu en ny struktur med ett landsomfattande föreningsföretag, Svenska Lantmännen. Detta ger goda förutsättningar för rationalisering och utveckling av verksamheten, vilket är viktigt för lantbrukets fortsatta konkurrenskraft.

Svenskt jordbruk i korthet

Det svenska jordbrukets intäkter uppgår till cirka 30 Mdkr årligen. Närmare 60 procent kommer från animalier, varav hälften från mjölk.

Direktutbetalningar (jordbruksstöd) uppgår till cirka 7 Mdkr om året.

Jordbruket köper maskiner för 4 Mdkr årligen.

På 57 000 av landets 80 000 lantbruk är arbetsinsatsen mindre än en heltidsanställd per år.

Sveriges import av livsmedel och jordbruksprodukter har ökat med en tredjedel sedan EU-inträdet, exporten har ökat med 50 procent.

Skogsbruket – en miljömedveten exportindustri

Den svenska skogen är en av landets huvudnäringar. Skogsägandet karaktäriseras av ett stort antal enskilda ägare med ett allt starkare miljöintresse. Skogsindustrin präglas av rationaliseringar och strukturförändringar. Svängningar i valutakurser och konjunkturväxlingar påverkar lönsamheten.

Den svenska skogen har ett stort antal enskilda ägare. 60 000 av landets 80 000 aktiva lantbrukare driver även eget skogsbruk, men Sverige har totalt cirka 350 000 enskilda skogsägare. För den övervägande delen skogsägare är skogsbruket en typisk sidoverksamhet. De privata skogsägarna koncentrerar sina egna arbetsinsatser till skogsvården, medan avverkningen i regel lämnas i uppdrag åt skogsägarföreningar eller någon entreprenör.

Ägarförhållanden och driftsvillkor varierar avsevärt mellan olika delar av landet. Ju längre norrut man kommer, desto större relativ betydelse har skogen för lantbrukarna. Samtidigt blir tillväxten lägre per hektar, trädens dimensioner mindre och transportavstånden längre. Den enskilt ägda andelen av skogsmarken sjunker från 80 procent i södra Sverige till mindre än hälften i norra.

Ägarförhållanden och driftsvillkor varierar avsevärt mellan olika delar av landet. Ju längre norrut man kommer, desto större relativ betydelse har skogen för lantbrukarna.

Marknad och lönsamhet

Den svenska skogsindustrin är traditionellt inriktad på exportmarknaden med i huvudsak bulkvaror som sågat virke, pappersmassa och papper. Massa och papper utgör värdemässigt två tredje-

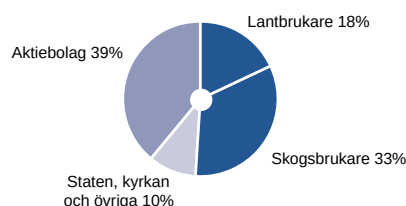
delar av skogsindustrins produktion och trävarorna en tredjedel. För skogsägarna är förhållandena omvända. Av skogens rotvärde kommer 80 procent från sågtimmer och resten från massaved. Skogsägarna är således extremt beroende av sågverksindustrin för sin lönsamhet.

I de tidiga produktionsleden, skogsvara och halvfabrikat, är starka konjunkturväxlingar ett bekymmer. På virkessidan ökar konkurrensen från de forna östländerna med ökad prispress som följd.

Miljöcertifiering och andra samarbeten med sågverken

Miljö och kvalitet sätts allt mer i centrum av skogsägarna och miljöcertifieringen av familjeskogsbruk, PEFC, har vunnit bred anslutning. Bakom certifieringen står även de svenska sågverken. På exportmarknaderna har miljöcertifiering på många håll blivit ett krav på sågat virke och papper och framöver bedöms certifiering bli en absolut förutsättning för att komma in på marknaderna.

Skogsägarna och sågverken samarbetar också kring produktutveckling och marknadsinsatser för trävaror. I ett samnordiskt projekt, till exempel, satsar man inledningsvis på produktutveckling och marknadsföring av specialvaror till brittiska byggmarknader. Parallellt med detta ökar samarbetet inom landet för att utveckla träanvändningen och skapa nya konkurrenskraftiga produkter. Lönsamheten förbättras av att man successivt ökar andelen förädlade produkter och kommer närmare slutkonsumenten.

Fördelning ägare av skogsmark

Rationaliseringar och råvaruförädling

Inom skogsbruket, liksom på de flesta andra marknader, sjunker råvarans andel av slutprodukternas pris. Rationalisering i alla led har hittills möjliggjort lönsamheten och den trenden fortsätter.

För de stora skogsbolagen är det egna skogsinnehavet inte längre någon strategisk resurs. Det är inte osannolikt att betydande skogsarealer kommer att säljas ut. Assi-Domän verkar gå den motsatta vägen genom att sälja ut sitt industriinnehav för att bli ett renodlat skogsbruksföretag. I vilken utsträckning staten kommer att köpa in skogarna är ovisst liksom också den framtida strukturen för och administrationen av statens skogar. Mycket talar för att möjligheterna för privatpersoner att köpa skog kommer att öka i den pågående processen.

God konjunktur för massa och papper

För massa- och pappersindustrin har konjunkturen varit god under 2000 och dollarns starka värde har bidragit ytterligare till goda vinster. Sannolikt är konjunkturtoppen passerad för den här gången, vilket kan innebära en press på massavedspriserna under 2001.

Sågverksindustrin lider av överkapacitet i Europa, men efterfrågan på sågat virke ökar i Sverige till följd av en starkare byggkonjunktur. Sågverksindustrin genomgår konsolideringar och strukturförändringar. På grund av att vissa skogsområden drabbats hårt av regn under året kan det bli brist på sågtimmer i stora delar av landet under 2001.

På exportmarknaderna har miljöcertifiering på många håll blivit ett krav på sågat virke och papper.

Svenskt skogsbruk i korthet

Sverige exporterar skogsprodukter för cirka 95 Mdkr och den svenska skogsindustrin sysselsätter 79 000 personer.

Årligen avverkas cirka 60 miljoner m³ virke i Sveriges skogar. 90 procent går till sågverks- och massa/pappersindustrin, knappt 10 procent till bränsle.

Cirka 70 procent av tillväxten i skogarna avverkas. Sedan 1930 har virkesförrådet i svenska skogar ökat med 50 procent.

Omkring 60 procent av avverkningarna sker på privata skogar. Skogsägarna utför själva 20 procent av avverkningsarbetet och 50 procent av skogsvården.

Sverige producerar ungefär 5 procent av världens barrtimmer och massa/papper och har 10 procent av världshandeln.

Carl-Erik Ekman på gården Olås i Kalvsnäs, Torsåker, har valt att köpa och köra begagnade avverkningsmaskiner. Han anser att den egna arbetsinsatsen i skogen alltid är lönsam. Genom att själv köra maskinerna kan han påverka uttaget av virke och på så vis förbättra intäkterna.

Genomtänkt produktmix ger bästa avkastningen

All mark ska producera och påverkan från politiker och myndigheter ska vara så liten som möjligt. Det är strategin för driften av gården Olas i Gästrikland. Här har man valt att sköta det mesta på egen hand och göra väl genomtänkta investeringar för att behålla sitt oberoende och sin lönsamhet.

– Det gäller att inte ha några slöytor, allt ska vara i produktion. När vi tog över gården från mina föräldrar 1975 lade vi upp en långsiktig strategi. All mark och alla byggnader skulle producera. Men vi ville inte ge oss in i genomreglerade branscher som fläsk, spannmål eller mjölkkor. Myndigheternas nyckfullhet är inget för oss. Istället valde vi skog och potatis som vi kompletterar med lite köttdjur, säger Carl-Erik Ekman.

Bergsmansgården Olas i Kalvsnäs nära Torsåker i Gästrikland drivs av Carl-Erik Ekman och hans hustru Birgitta. Med omsorg har man anpassat produktmixen till de förutsättningar som finns i skogslandskapet. Innan paret tog över gården arbetade Carl-Erik med investeringar för SKF i Hofors och Birgitta arbetade som lärare. Numera är båda heltidssysselsatta på gården.

Potatis ger största ekonomiska utbytet i jordbruket

Helst skulle Carl-Erik enbart ägna sig åt skogsbruket, men det är trots allt från potatis som 30–50 procent av omsättningen kommer. Några hundra ton Bintje, King Edward och Ukama skördas årligen på de cirka 15 ha potatis som växelodlas med spannmål. Ekmans gör idag upp affären direkt med Hemköp som gärna köper in från lokala producenter.

Från gårdsplanen där familjens stora vita hus från 1880 ligger kan man blicka ut över en mindre sjö och närliggande åkrar. För att få en mer rationell åkerareal har man täckdikat både ägd och arrenderad åker. Ett stenkast bort ligger det isolerade potatislagret där lådorna tornar upp sig mot taket. Potatisen hanteras med sorterings- och förpackningsmaskiner och en begagnad truck.

– Det behövs inga större moderniteter. Vi köper sällan nya maskiner, utan söker efter bättre begagnat vid behov. När höet ska in får man jaga ut familjen och ta fram fars gamla höpress och högafflar och slita hårt några dagar, men det mår man bara bra av, skrattar Carl-Erik.

Hugger selekterat med egen skördare

Ekmans har istället investerat i skog och egna avverkningsmaskiner. Idag har man över 400 ha produktiv skogsmark. Målet är att plocka hem så mycket pengar som möjligt ur skogen, vilket inne-

bär att mellan 2 000–2 500 kubikmeter avverkas varje år. Det motsvarar den årliga tillväxten på hela skogsarealen. För några år sedan köpte Carl-Erik in en begagnad skördare och en skotare. Han är mycket noga med att uttaget ur skogen sker på rätt sätt så att det blir så många fina bestånd kvar som möjligt när det är dags för slutavverkning.

– Finessen är att specialhugga och välja träd på ett kvalitetsmässigt riktigt sätt. Med egna maskiner kan jag åka ut i skogen och samla ihop ett lass björktimmer som idag ger väldigt bra betalt, säger Carl-Erik.

För Carl-Erik är det inte bara resultaträkningen i företaget som räknas utan även hur balansräkningen utvecklas. När exempelvis taxeringsvärdet på skogen ökade med en miljon kronor gav det också ett ökat belåningsvärde, vilket inte är helt fel om man står inför en investering.

En del av Ekmans strategi är att ha flera ben att stå på; om det i framtiden skulle ta stopp i skogen kan man istället utveckla djurhållningen.

Flera verksamhetsgrenar tryggar framtiden

För att fullt ut producera något på gårdens alla marker håller man 15 köttdjur, dikor med kalvar. Ingen omfattande drift, men det ger ändå ett viktigt bidrag till intäkterna. En del av Ekmans strategi är att ha flera ben att stå på; om det i framtiden skulle ta stopp i skogen kan man istället utveckla djurhållningen.

– Naturligtvis vill jag helst att det med tiden blir en generationsväxling på gården, säger Carl-Erik. Då är det en stor fördel med skogsinnehav eftersom skogsskiften kan delas upp mellan barnen. Hade vi satsat på storskalig animalieproduktion skulle det bli svårare att generationsskifta och barnen skulle bli mer låsta till en viss inriktning.

Olas bergsmanshemman i Kalvsnäs, Torsåker

Familjejord- och skogsbruk som Carl-Erik och Birgitta Ekman driver sedan 25 år.

Äger 400 ha skog, 20 ha åker och arrenderar 55 ha.

Av omsättningen står skogen för cirka 50 procent, potatisen för cirka 40 procent och köttjuret för 10 procent. Även en mindre del spannmål odlas.

Ekmans avverkar och skotar med egna maskiner. 2 000–2 500 m³ skogsråvara tas ut årligen.

Ekmans har sina bottenlån hos Landshypotek. Gårdens taxeringsvärde är 6,5 Mkr.

Fem år i sammandrag

LANDSHYPOTEK AB – KONCERNEN

Mkr	2000	1999	1998	1997	1996
Resultaträkning					
Räntenetto	371,6	375,4	358,9	419,4	440,7
Övriga rörelseintäkter	30,8	26,9	23,9	28,3	25,1
Rörelsekostnader	-135,5	-142,1	-136,5	-136,0	-111,1
Avskrivningar	-7,4	-7,4	-7,0	-53,4	-23,2
Kreditförluster	8,2	-4,9	0,6	0,5	-3,3
Rörelseresultat	267,7	247,9	239,9	258,8	328,2
Balansräkning					
Tillgångar					
Utlåning till allmänheten – netto	31 950	30 257	28 814	28 159	27 759
Övriga tillgångar	1 643	1 379	1 158	1 636	987
Summa tillgångar	33 593	31 636	29 972	29 795	28 746
Skulder					
Upplåning	30 190	28 301	26 496	26 372	25 350
Övriga skulder	801	922	1 198	1 367	1 519
Eget kapital	2 602	2 413	2 278	2 056	1 877
Summa skulder och eget kapital	33 593	31 636	29 972	29 795	28 746
Nyckeltal					
Räntemarginal	0,79%	0,73%	0,55%	0,73%	0,86%
Räntabilitet på justerat eget kapital	7,69%	7,61%	7,97%	9,47%	13,30%
Kreditförlustnivå	-0,03%	0,02%	0,00%	0,00%	0,01%
Kreditförlustreservation/utlåning	0,03%	0,06%	0,08%	0,11%	0,16%

Kapitaltäckning

LANDSHYPOTEK AB – KONCERNEN

Mkr	2000	1999	1998	1997	1996
Kapitalkrav, riskvägda tillgångar					
Grupp A	0	0	0	0	0
Grupp B	181	108	145	98	130
Grupp C	95	27	44	46	32
Grupp D	33 037	31 020	28 979	28 735	27 357
Riskvägda tillgångar	33 313	31 155	29 168	28 879	27 519
Tillgångar som kräver kapitaltäckning	33 593	31 636	29 971	29 795	28 744
Riskvägda tillgångar i % av totala tillgångar som kräver kapitaltäckning	99%	98%	97%	97%	96%
Kapitalbas					
Primärt kapital	2 602	2 413	2 278	2 056	1 829
Supplementärt kapital					
Tidsbundna förlagslån	478	589	650	652	810
Eviga förlagslån	1 194	1 100	1 014	1 014	400
	1 672	1 689	1 664	1 666	1 210
Total kapitalbas	4 274	4 102	3 942	3 722	3 039
Primärkapital	7,81%	7,75%	7,81%	7,12%	6,65%
Kapitaltäckning	12,83%	13,17%	13,51%	12,89%	11,04%

Förvaltningsberättelse

Styrelsen för Landshypotek AB (bolaget), org.nr. 556500-2762, får härmed avge årsredovisning för verksamhetsåret 2000, bolagets sjätte verksamhetsår.

VERKSAMHET OCH ORGANISATION

Landshypotek är ett låntagarägt kreditinstitut specialiserat på bottenlångivning till svenskt jord- och skogsbruk. Ett organisationsschema över Landshypotek visas sist i årsredovisningen.

Koncernen ägs av drygt 69 000 låntagare genom moderföretaget Landshypotek ekonomisk förening.

Landshypotek ekonomisk förening utför, genom sin regionala förtroendemannaorganisation, värderingstjänster åt Landshypotek AB, samt företräder organisationen som medlem i Lantbrukarnas Riksförbund.

Genom samarbete med Länsförsäkringar och Länsförsäkringar Bank erbjuds Landshypoteks kunder ett komplett sortiment av bastjänster inom bank- och försäkringsområdet till konkurrenskraftiga villkor.

Landshypotek AB med dotterföretag

Koncernens lånerörelse är samlad i Landshypotek AB med dotterföretag.

Verksamheten i kreditmarknadsföretagen Landshypotek AB och Landshypotek Jordbrukskredit AB omfattar långfristiga krediter till jord- och skogsbruk.

Lantbrukskredit AB är ett kreditmarknadsföretag med inriktning på jordbrukets förädlingsindustri, livsmedelsdistribution samt skogsbruket med binärningar. Lantbrukskredit finansierar även företag utanför jord- och skogsbrukssektorn, då särskilt inom energiområdet.

Sveriges Allmänna Hypoteksbank (Hypoteksbanken), som fram till och med halvårsskiftet 1997 svarade för upplåning åt Landshypotek AB, är under avveckling. Verksamheten består nu enbart i förvaltning av de utelöpande obligationslånen. Huvuddelen av dessa förfaller under de kommande fem åren och det längst löpande lånet år 2014.

Förhållandet mellan Landshypotek AB och Hypoteksbanken regleras av ett finansierings- och administrationsavtal. Avtalet innebär att Hypoteksbanken vidareutlånar upplånade medel på oförändrade villkor och med samma dags valuta. Landshypotek AB svarar för all administration samt alla kostnader avseende Hypoteksbankens förvaltning.

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING

Under året har Carl Posse lämnat styrelsen och Anders Johansson invalts. Fr.o.m. verksamhetsåret 2000 har styrelsen 14 ledamöter och inga suppleanter.

PERSONAL

Uppgifter om bolagets ledning och personal återfinns i årsredovisningens not 7. Arvoden till styrelsens ledamöter har utgått med 0,6 (0,6) Mkr.

Till ny verkställande direktör efter Ulf Fredriksson, som avgår med pension vid 2001 års ordinarie bolagsstämma, har utsetts Kjell Stillman, för närvarande verkställande direktör i Föreningssparbanken Jordbrukskredit AB.

LÅNERÖRELSEN

Verksamhetsåret har inneburit en fortsatt mycket hög låneefterfrågan. Koncernens utlåning ökade med 5,6 (5,0) procent och uppgick vid årets slut till 31 950,3 (30 256,7) Mkr.

Nybeviljade lån i Landshypotek AB uppgick till 3 084,4 (3 805,9) Mkr. Av beloppet ligger 68,8 (69,6) procent under 65 procent av de belånade egendomarnas värde och resterande 31,2 (30,4) procent mellan 65 och 75 procent av värdet.

Landshypotek genomför årliga kundattitydundersökningar. För sjunde gången i följd kan en ökande kundtillfredsställelse avseende produkter, tjänster och räntor noteras. Den låntagarägda företagsformen och återbäringsystemet, i kombination med konkurrenskraftiga räntor och en serviceinriktad organisation, anges av kunderna som huvudskäl till detta.

KONCERNENS LIKVIDITET OCH FINANSIERING

Landshypotek hanterar sin inhemska upplåning främst genom program för Obligationer, Medium Term Notes och Certifikat. Dessutom har Landshypotek för sin kortfristiga upplåning avtal om Deposit-upplåning, checkräkningskrediter och bekräftade faciliteter med ett antal banker.

Certifikatsupplåningen har mot bakgrund av den ökande ränterörliga utlåningen fortsatt att växa under året. En höjning av programmet från 8 000 Mkr till 10 000 Mkr har genomförts under året. Programmet har under året anslutits till VPC-clearingen.

Mot privat- och småföretagsmarknaden emitterar Landshypotek privatobligationer och på kortare löptider även kreditmarknadsreverser. Under året introducerades ett nytt obligationslån riktat till privatmarknaden.

Emitterade värdepapper ökade med 421,0 Mkr till 25 936,1 Mkr. MTN-programmet med ett rambelopp på 5 000 Mkr, var vid årets slut utnyttjat med totalt 2 200 Mkr.

Den utestående upplåningen i Sveriges Allmänna Hypoteksbank sjönk under året med 2 707,9 (3 073,6) Mkr till 7 606,6 Mkr.

På den internationella marknaden har Landshypotek etablerat ett EMTN-program på 1 000 MEUR. Vid årets slut var detta utnyttjat med 210 MEUR. Därutöver har Landshypotek tagit upp ett antal bilaterala lån, så kallade Schuldscheine, på sammanlagt 160 MEUR.

RATING

Landshypotek AB och Sveriges Allmänna Hypoteksbank har en långfristig rating A- från Standard & Poor's respektive A från Fitch. Landshypotek AB:s certifikatprogram har av Nordisk Rating fått rating K1.

RESULTATUTVECKLING

Bolagets rörelseresultat uppgick till 221,2 (223,0) Mkr.

Räntenettots utveckling, 327,4 (338,3) Mkr, förklaras främst av en fortsatt hård konkurrenssituation. Landshypotek har under året bland annat minskat marginalerna på den successivt ökande ränterörliga utlåningen och förbättrat rabattvillkoren för större låneengagemang.

Rörelsekostnaderna uppgick till 133,6 (137,7) Mkr. Den lägre kostnadsnivån förklaras främst av lägre IT-kostnader, då föregående år inrymde kostnader för bland annat anpassning av bolagets lånesystem till eurovaluta. I rörelsens kostnader ingår en avsättning till Landshypoteks vinstandelsstiftelse med 1,8 (1,7) Mkr.

Kundernas betalningsförmåga tillsammans med en god efterfrågan på jordbruksfastigheter har medfört att kreditriskerna i verksamheten är fortsatt låga. Tidigare gjorda reserveringar för befarade förluster har mot den bakgrunden kunnat återföras. Årets kreditförluster uppgick netto till +8,2 (4,9) Mkr varav +1,9 (3,6) Mkr avser Landshypotek.

FÖRVÄNTAD FRAMTIDA UTVECKLING

Under förutsättning av ett bestående ränteläge förutses såväl räntenetto som resultat att under 2001 utvecklas i nivå med 2000.

KAPITALTÄCKNING

Landshypotek AB redovisar kapitaltäckning enligt reglerna om finansiella företagsgrupper tillsammans med Sveriges Allmänna Hypoteksbank, Lantbrukskredit AB och Landshypotek Jordbrukskredit AB.

Kapitaltäckningen, som innehåller styrelsernas förslag till resultatdispositioner, uppgick i den finansiella företagsgruppen till 12,83 (13,17) procent. Primärkapitalet uppgick till 7,81 (7,75) procent.

Kapitaltäckningsanalys lämnas separat i årsredovisningen (sid. 19).

LANDSHYPOTEKS ÅTERBÄRINGSSYSTEM

Landshypoteks låntagarägda företagsform innebär att huvuddelen av koncernresultatet återgår som återbäring och ränta på insatskapital till medlemmarna i Landshypotek ekonomisk förening.

Återbäringen beräknas som viss procent på ordinarie räntebetalningar till Landshypotek AB. Av återbäringen avsätts 70 procent som individuellt insatskapital i föreningen tills dess att insatsbeloppet uppgår till 8 procent av kapital-skulden. Resterande del kontantutbetalas.

Föreningen tillförs medel för återbäring genom koncernbidrag. Insatskapitalet i föreningen används, med beaktande av likviditetsbehovet i återbäringssystemet, uteslutande till att teckna aktier i Landshypotek AB.

Under år 2000 har föreningen tecknat en nyemission i bolaget uppgående till 140,0 (100,0) Mkr.

RESULTATDISPOSITIONER

Bolagets resultat och ställning framgår av följande resultat- och balansräkningar.

Koncernbidrag har lämnats med 200,0 (200,0) Mkr till moderföretaget Landshypotek Ekonomisk Förening.

Resultaträkning

Tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget	
		2000	1999	2000	1999
Ränteintäkter		1 994 588	1 973 528	1 906 933	1 918 199
Räntekostnader		–1 622 985	–1 598 116	–1 579 583	–1 579 898
Räntenetto	1	371 603	375 412	327 350	338 301
Erhållna utdelningar	2	194	174	191	172
Provisionsintäkter	3	7 805	9 892	7 566	9 316
Provisionskostnader	4	–5 155	–8 250	–5 392	–5 174
Nettoreultat av finansiella transaktioner	5	4 762	3 413	0	9
Övriga rörelseintäkter	6	23 156	21 718	23 154	21 700
Summa rörelseintäkter		402 365	402 359	352 869	364 324
Allmänna administrationskostnader	7	–118 158	–125 604	–110 161	–114 066
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	8	–7 367	–7 356	–6 420	–7 593
Övriga rörelsekostnader	9	–17 386	–16 534	–16 978	–16 076
Summa kostnader före kreditförluster		–142 911	–149 494	–133 559	–137 735
Resultat före kreditförluster		259 454	252 865	219 310	226 589
Kreditförluster netto	10	8 243	–4 944	1 915	–3 561
Rörelseresultat		267 697	247 921	221 225	223 028
Bokslutsdispositioner	11	–200 000	–200 000	–196 788	–201 724
Skatt på årets resultat	12	–18 959	–12 666	–6 847	–5 601
Årets resultat		48 738	35 255	17 590	15 703

Balansräkning

		Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	Not	2000	1999	2000	1999
TILLGÅNGAR					
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker		297	703	297	703
Utlåning till kreditinstitut	13	66 133	292 013	1 933 053	1 424 990
Utlåning till allmänheten	14	31 950 287	30 256 717	28 944 254	27 722 165
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	15	180 000	180 000	0	1 106 211
Aktier och andelar	16	75	75	74	74
Aktier i koncernföretag	16	0	0	564 827	564 827
Immateriella anläggningstillgångar					
Andra immateriella tillgångar	17	2 944	4 416	1 347	2 021
Materiella tillgångar					
Inventarier	18	9 509	10 249	8 984	9 843
Byggnader och mark	18	140 614	139 159	138 222	136 547
Övriga tillgångar	19	899 572	301 482	733 131	189 220
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	20	343 988	451 300	347 111	387 386
Summa tillgångar		33 593 419	31 636 114	32 671 300	31 543 987
SKULDER, AVSÄTTNINGAR OCH EGET KAPITAL					
Skulder till kreditinstitut	21	1 826 460	484 518	10 153 039	12 560 970
Upplåning från allmänheten	22	315 116	319 610	311 066	306 910
Emitterade värdepapper m.m.	23	25 936 057	25 515 046	18 231 463	14 958 473
Övriga skulder	24	43 551	36 026	38 735	74 324
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	25	692 823	818 768	284 829	233 730
Avsättningar	26	65 224	66 926	12 396	12 766
Efterställda skulder	27	2 112 093	1 981 863	1 291 080	1 202 500
Summa skulder		30 991 324	29 222 757	30 322 608	29 349 673
Obeskattade reserver	28	0	0	111 145	114 357
Eget kapital	30				
Bundet eget kapital					
Aktiekapital antal aktier: 1 240 000 st (1 140 000 st)		1 240 000	1 140 000	1 240 000	1 140 000
Pågående nyemission		140 000	100 000	140 000	100 000
Bundna reserver / reservfond		1 119 971	1 116 383	790 000	790 000
Fritt eget kapital					
Balanserad vinst		53 386	21 719	49 957	34 254
Årets resultat		48 738	35 255	17 590	15 703
Summa eget kapital		2 602 095	2 413 357	2 237 547	2 079 957
Summa skulder, avsättningar och eget kapital		33 593 419	31 636 114	32 671 300	31 543 987
Ställda panter		Inga	Inga	Inga	Inga
Ansvarsförbindelser					
Emittentgaranti VPC		Inga	2 681	Inga	1 452
Försäkringsbolaget Pensionsgaranti, FPG		248	230	248	230
Åtaganden					
Derivatinstrument	29	532 933	269 415	424 186	136 889

Kassaflödesanalys

Tkr	Koncernen		Moderbolaget	
	2000	1999	2000	1999
Den löpande verksamheten				
Rörelseresultat	267 697	247 921	221 225	223 028
<i>Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet</i>				
Avskrivningar	7 367	7 356	6 420	7 593
Skatt	-18 959	-12 666	-6 847	-5 601
<i>Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av den löpande verksamhetens tillgångar och skulder</i>	256 105	242 611	220 798	225 020
<i>Förändringar i den löpande verksamhetens tillgångar och skulder</i>				
Utlåning till allmänheten	-1 693 570	-1 442 743	-1 222 089	-1 705 099
Utlåning till kreditinstitut	225 880	-64 151	-508 063	-977 440
Obligationer och räntebärande värdepapper	0	-29 336	1 106 211	-191 435
Övriga tillgångar	-490 778	-131 830	-503 636	-46 414
Emitterade värdepapper	421 011	1 248 778	3 272 990	4 968 713
Skulder till kreditinstitut	1 341 942	311 538	-2 407 931	-2 427 444
Upplåning från allmänheten	-4 494	96 577	4 156	106 270
Övriga skulder	-120 122	-274 114	15 140	57 059
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-64 026	-42 670	-22 424	9 230
Investeringsverksamheten				
Inventarier	-2 985	-3 734	-2 717	-3 666
Byggnader och mark	-3 625	-1 584	-3 845	-684
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-6 610	-5 318	-6 562	-4 350
Finansieringsverksamheten				
Nyemission	140 000	100 000	140 000	100 000
Efterställda skulder	130 230	147 868	88 580	83 000
Koncernbidrag, lämnat	-200 000	-200 000	-200 000	-200 000
Koncernbidrag, mottaget	0	0	0	12 000
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	70 230	47 868	28 580	-5 000
Förändring av likvida medel	-406	-120	-406	-120
Likvida medel vid årets början	703	823	703	823
Likvida medel vid årets slut	297	703	297	703

Redovisningsprinciper

Definitioner och jämförelsetal

Nedan angivna principer avseende redovisning och riskexponering gäller i tillämpliga delar samtliga företag inom Landshypotekskoncernen.

Koncernen omfattar Landshypotek AB med dotterföretagen Sveriges Allmänna Hypoteksbank, Lantbrukskredit AB, Landshypotek Jordbrukskredit AB samt övriga helägda vilande bolag.

Med "Landshypotek" avses i årsredovisningens löpande text koncernen, enligt ovanstående definition. För enskilda koncernföretag används respektive fullständiga företagsnamn. För Sveriges Allmänna Hypoteksbank används oftast kortformen "Hypoteksbanken".

Årsredovisningar upprättas enligt Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 1999:14). Koncernredovisning upprättas enligt Redovisningsrådets rekommendation (RR 1:96).

Samtliga belopp anges i tusental kronor. Jämförelsetal avseende föregående år anges i löpande text inom parentes.

Kursdifferenser på emitterade obligationer

Över- och underkurser vid obligationsemissioner periodiseras linjärt över obligationens återstående löptid. Underkurser hänförliga till nollkupongobligationer periodiseras enligt effektivräntemetoden.

Kursdifferenser på återköpta obligationer

Återköpta egna obligationer makuleras i samband med återköpet under förutsättning att lånet inte följer fastställd amorteringsplan. Kursdifferenser periodiseras linjärt över obligationens återstående löptid.

Återköpta obligationer i lån, som följer amorteringsplan, makuleras i den takt som amorteringsplanen föreskriver. Ej makulerade obligationer värderas till genomsnittligt anskaffningsvärde.

Ränteskillnadsersättningar

vid förtida lösen av lån

Ränteskillnadsersättningar, som erhålls vid förtida inlösen av lån, reserveras och resultatavräknas under den period till vilken beloppet är hänförligt.

Avskrivningsprinciper

Rörelsefastigheter avskrivs plan enligt med 2 procent per år. För inventarier och övriga immateriella tillgångar tillämpas femårig linjär avskrivning och för datorer treårig linjär avskrivning.

Fordringar och skulder i utländsk valuta

Fordringar och skulder i utländsk valuta redovisas till balansdagens kurs. Säkringsredovisning tillämpas.

Reserveringar för befarade

och konstaterade kreditförluster

Som kreditförluster redovisas under året konstaterade kreditförluster samt nedskrivning avseende befarade kreditförluster. Utlåningen redovisas netto efter avdrag för såväl konstaterade kreditförluster som nedskrivning för befarade kreditförluster.

Som konstaterad förlust redovisas förlust som är beloppsmässigt fastställd eller övervägande sannolik genom att konkursförvaltare lämnat uppskattning av utdelning i konkurs, ackordsförslag antagits eller fordran eftergivits på annat sätt.

Med oreglerad fordran avses fordran för vilken räntor, amorteringar eller övertrasseringar är förfallna till betalning sedan mer än 60 dagar.

Med osäker fordran avses oreglerad fordran för vilken kredittagarens återbetalningsförmåga bedöms inte kunna förbättras tillräckligt inom två år eller fordran för vilken andra omständigheter medför osäkerhet om dess värde.

Nedskrivning för befarad kreditförlust för osäker fordran görs om säkerhetens värde inte täcker lånebeloppet. Nedskrivningen görs till det belopp som, med hänsyn tagen till säkerhetens värde beräknas inflyta.

Pantbrev i jordbruksfastigheter utgör den helt dominerande delen av Landshypoteks säkerheter. Värdering av dessa görs av externa eller interna värderingsmän.

Räntor på oreglerade fordringar, för vilka säkerhetens värde inte med betryggande marginal täcker både kapitalbelopp och upplupna räntor, intäktsförs ej. Fortsättningsvis erhållna räntebetalningar avseende sådan kredit redovisas enligt kontantprincipen.

Värdering av fastigheter

övertagna för skyddande av fordran

Fastigheter övertagna för skyddande av fordran utgör omsättningstillgång. Vid övertagandet har fastigheterna skrivits ned till marknadsvärde, som fastställts enligt ovan. I det fall detta värde understigit värdet av Landshypoteks ursprungliga pant har skillnaden redovisats som kreditförlust.

Risken exponering

KREDITRISKER

Kreditrisker i lånerörelsen

Landshypoteks verksamhet som bottenlåneinstitut, specialiserat på kreditgivning till svenskt jord- och skogsbruk, medför att riskerna i kreditgivningen är mycket begränsade, eftersom all kreditgivning sker mot betryggande säkerheter.

Riskbedömning och hantering

Landshypoteks regionala organisation utgör basen för hanteringen av verksamhetens kreditrisker. Värderingen av belåningsobjekt och fastställande av belåningsvärden utgör huvudmoment i denna hantering.

Regionkontorens personal biträds i värderingsfrågor av Landshypotek ekonomisk förenings förtroendemannaorganisation som, i form av regionstyrelser med 6–10 ledamöter per region, har en mycket central roll. Förtroendemannanätverket, som är unikt för Landshypotek, säkerställer att god branschkunskap och kännedom om lokala förhållanden finns i alla kreditbeslut.

Rutiner för värdering och fastställande av belåningsvärde

Rutiner för fastställande av belåningsobjektens värde är av central betydelse för styrning och kontroll av kreditrisker.

Landshypoteks utlåning bygger på principen om individuell värdering av belånade egendomar. All utlåning görs mot fastighetspantbrev inom högst 75 procent av ett internt fastställt belåningsvärde.

Om belåningen överstiger 65 procent av belåningsvärdet, eller tveksamhet om värdet föreligger, fastställs värdet alltid genom platsvärdering, utförd av till organisationen knuten förtroendemannan eller extern, av Landshypotek auktoriserad, värderingsman. Vid lägre belåningsgrader tillämpas förenklade värderingsförfaranden.

Substansvärderingen av jordbruksfastigheter kompletteras med företagsanalys om:

- belåningsgraden ligger mellan 65 och 75 procent av belåningsvärdet.
- belåningsvärdet är ensidigt sammansatt, t. ex. stor andel ekonomibyggnader eller skog.
- substansvärdering bedöms av andra skäl som otillräcklig.

I Lantbrukskredit AB kan annan säkerhet av jämförbar beskaffenhet, t. ex. borgen eller företagsintekning, förekomma. Företagsanalys görs alltid när krediten avser annat belåningsobjekt än jordbruksfastighet.

Övriga moment i kreditbedömningen

Bedömning av låntagarens betalningsförmåga görs regelmässigt i samband med all kreditbeviljning och vid utredning av oreglerade fordringar.

Beträffande större krediter görs sådan bedömning i samband med årliga kreditgenomgångar.

Uppföljning och kontroll av kreditrisker

Utgångspunkt för bedömningen är vanligtvis etablerat kundförhållande alternativt extern kreditupplysning.

Hänsyn till kreditrisker tas genom reserveringar för befarade förluster.

Engagemang som inte varit föremål för reservering bedöms vid bokslutstillfället inte innehålla någon mätbar kreditrisk, eftersom säkerhetens värde med betryggande marginal täcker lånefordran.

Koncentration av kreditrisk

Landshypotek AB:s lånestock är väl differentierad, vilket innebär att väsentliga koncentrationer av risk t. ex. med avseende på lånestorlek, beviljningstidpunkt, geografisk fördelning eller driftsriktning, inte föreligger.

Av stor betydelse för bedömningen av kreditriskerna i de enskilda jordbruksföretagen är de svenska lantbrukarnas stora skogsinnehav, som vid en internationell jämförelse är unikt.

Skogsinnehaven utgör en betydande reserv och resultatutjämningsmöjlighet för lantbruksföretagen.

Stora exponeringar

Finansinspektionens regler innebär att krediter överstigande 10 procent av kapitalbasen klassificeras som stora exponeringar. Stora exponeringar rapporteras i förekommande fall kvartalsvis till Finansinspektionen, för koncernen och för respektive koncernbolag.

Landshypotekskoncernen, kapitalbas 4 273,5 Mkr, rapporterar inga engagemang som stora exponeringar.

Landshypotek AB, kapitalbas 3 588,5 Mkr, har 62 engagemang överstigande 10 Mkr och har inga engagemang att rapportera som stora exponeringar.

Lantbrukskredit AB, kapitalbas 267,5 Mkr, rapporterar 26 engagemang som stora exponeringar. Det största engagemanget uppgår till 116,0 Mkr och övriga till mellan 91,4 och 28,3 Mkr, sammanlagt 1 609,8 Mkr.

För åtta av engagemangen i Lantbrukskredit, sammanlagt 689,9 Mkr, har riskavtäckningsgarantier uppgående till totalt 155,0 Mkr lämnats av Landshypotek Jordbrukskredit AB.

Landshypotek Jordbrukskredit AB, kapitalbas 420,7 Mkr, har inga stora exponeringar.

Övriga kreditrisker

Hänsyn till risker relaterade till övriga finansiella tillgångar tas genom värdering av motparter och begränsas genom limiter som beslutas av styrelsen.

FINANSIELLA RISKER

Finansiella risker indelas i områdena marknadsrisker och likviditetsrisker enligt definitioner nedan.

Styrning och kontroll av verksamhetens finansiella risker sker främst genom företagets organisation, uppdelad i olika ansvarsområden med väl definierade administrativa gränssnitt, samt genom av styrelsen utfärdade instruktioner och styrdokument.

En väl fungerande internkontroll har haft hög prioritet vid uppbyggnaden av organisationen.

Verksamheten stöds därutöver av mycket moderna finansadministrativa system med väl utvecklade rutiner såväl för det dagliga arbetet som för riskberäkningar och analys.

Marknadsrisker

Marknadsrisker innebär i Landshypoteks rörelse väsentligen ränterisker och valutakursrisker.

Ränterisker

Ränterisker uppstår när räntebindningstider eller räntebaser för tillgångar och skulder eller poster utanför balansräkningen inte sammanfaller.

Hänsyn till ränterisker relaterade till utlåningen tas enligt principen om matchad upplåning. Eventuella avvikelser analyseras fortlöpande genom gapanalys.

Om matchad upplåning ej kan erhållas används ränteswappar för att säkerställa att förekommande risker inte överstiger av styrelsen godkända gränsvärden.

Valutarisker

Valutarisker uppstår om nuvärdet av tillgångar och skulder, inklusive derivatpositioner, i en utländsk valuta inte sammanfaller.

Alla valutapositioner i Landshypotek är säkrade genom valutaswapavtal med förstklassiga motparter.

Likviditetsrisker

Med likviditetsrisk avses risken att något av koncernens företag tillfälligt inte kan infria en förfallen skuld beroende på bristande upplåningsmöjligheter till följd av t. ex. störningar i marknaden.

Landshypoteks upplåningsstrategi innebär en medveten diversifiering av upplåningen både vad avser olika typer av instrument och olika geografiska marknader. Ur risksynpunkt innebär det att det krävs stora störningar på de finansiella marknaderna såväl inom som utanför Sverige för att Landshypoteks upplåningsmöjligheter ska påverkas negativt.

Landshypotek AB:s utlåning till rörlig ränta finansieras främst genom bolagets certifikatprogram uppgående till 10 miljarder kronor. Bekräftade kreditlimiter i svenska och utländska banker uppgående till cirka 6 miljarder kronor finns till stöd för certifikatsupplåningen om störningar i marknaden skulle uppstå. För Sveriges Allmänna Hypoteksbanks upplåning finns dessutom svenska statens grundfond uppgående till 700 Mkr.

OPERATIVA RISKER

Utöver kreditrisker och finansiella risker uppstår i företaget också så kallade operativa risker. Med detta avses de risker som uppkommer i själva verksamhetens bedrivande, t. ex. risker relaterade till att IT-system inte fungerar, brottslig verksamhet eller felaktig handläggning av ärenden till följd av slarv eller okunskap hos enskilda personer.

Landshypoteks policy är att genom verksamhetens organisation, regler och rutiner samt ett aktivt säkerhetsarbete minimera denna typ av risker.

Styrning och kontroll av operativa risker sker främst genom interna regler och instruktioner samt uppföljning och tillsyn av en aktiv intern revision.

Inom IT-området, där de största riskerna bedöms finnas, inbegriper säkerhetsarrangemangen en mängd olika åtgärder. Allt från val av leverantörer och samarbetspartners, till uppbyggnad och organisation av IT-system samt utveckling av kvalitets-säkrade rutiner för drift och systemunderhåll.

Landshypoteks policy är att skapa nära och långsiktiga relationer till leverantörer av kritisk funktionalitet samt att inom den egna organisationen utveckla en hög kompetens inom för verksamheten kritiska områden.

I en personalmässigt liten verksamhet som Landshypotek är beroendet av enskilda personers kunskap och lojalitet mot företaget i de flesta avseenden stort. En god personalpolitik är av central betydelse för att värda såväl kunskap som lojalitet och bidra till att skapa ett gott arbetsklimat.

Som ett kompletterande skydd har Landshypotek även väl genomarbetade försäkringsavtal.

Noter

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	2000	1999	2000	1999
NOT 1 RÄNTENETTO				
Ränteintäkter				
Ränteintäkter på utlåning till kreditinstitut	8 508	13 038	8 079	9 972
Ränteintäkter på utlåning till koncernföretag	1 567	44	68 121	34 210
Ränteintäkter på utlåning till allmänheten	1 971 414	1 952 415	1 812 299	1 804 952
avgår ränteförluster	–285	–1 300	–271	–1 093
Ränteintäkter på räntebärande värdepapper	12 741	8 838	18 166	69 705
Övriga ränteintäkter	643	493	539	453
Summa ränteintäkter	1 994 588	1 973 528	1 906 933	1 918 199
Medelränta på utlåning till allmänheten	6,34%	6,61%	6,39%	6,72%
Alla ränteintäkter är hänförliga till den svenska marknaden.				
Räntekostnader				
Räntekostnader för skulder till koncernföretag	9 794	0	658 156	884 731
Räntekostnader för skulder till kreditinstitut – övriga	60 358	10 637	60 356	10 302
Räntekostnader för in- och upplåning från allmänheten	737	1 551	0	0
Räntekostnader för räntebärande värdepapper	1 471 902	1 542 682	822 707	647 546
Räntekostnader för efterställda skulder	158 051	135 450	91 779	56 626
Övriga räntekostnader	–77 857	–92 204	–53 415	–19 307
Summa räntekostnader	1 622 985	1 598 116	1 579 583	1 579 898
Räntenetto	371 603	375 412	327 350	338 301
NOT 2 ERHÅLLNA UTDELNINGAR				
Utdelningar från övriga aktier och andelar	194	174	191	172
	194	174	191	172
NOT 3 PROVISIONSINTÄKTER				
Utlåningsprovisioner	7 805	9 892	7 566	9 316
	7 805	9 892	7 566	9 316
NOT 4 PROVISIONSKOSTNADER				
Värdepappersprovisioner	854	3 433	1 319	624
Övriga provisioner	4 301	4 817	4 073	4 550
	5 155	8 250	5 392	5 174
NOT 5 NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER				
Realisationsresultat, räntebärande värdepapper	4 762	3 404	0	0
Valutakursförändringar	0	9	0	9
	4 762	3 413	0	9
NOT 6 ÖVRIGA RÖRELSEINTÄKTER				
Fastighetsintäkter	22 981	21 668	22 981	21 668
Övrigt	175	50	173	32
	23 156	21 718	23 154	21 700
NOT 7 ALLMÄNNA ADMINISTRATIONSKOSTNADER				
Personalkostnader				
Löner och annan ersättning till VD, vVD och styrelse	3 881	4 181	3 046	3 387
Löner m.m. övrig personal	37 493	38 332	35 608	36 107
Avsättning till vinstandelsstiftelse	1 798	1 661	1 627	1 516
Pensionskostnader	12 729	4 072	12 434	3 916
Socialförsäkringsavgifter	14 039	14 390	13 084	13 335
Andra personalkostnader	958	839	823	666
Summa personalkostnader	70 898	63 475	66 622	58 927
Specifikation av pensionskostnader				
Ökning av avsatt till pensioner	914	–6 544	914	–6 544
Pensionspremier	7 621	6 219	7 382	6 093
varav till ledande befattningshavare	(1 507)	(3 837)	(1 380)	(3 733)
Direktutbetalda pensioner	1 936	4 066	1 936	4 066
Till pensionskostnader hänförliga löne- och avkastningsskatter	2 258	331	2 202	301
Summa pensionskostnader	12 729	4 072	12 434	3 916

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	2000	1999	2000	1999
(Not 7 fortsättning)				
Antal anställda män	48	50	45	45
Antal anställda kvinnor	59	54	54	50
	107	104	99	95
Medelantal avlönade inkl vikarier	102,5	106,3	94,7	97,4
Lån till ledamöter i styrelser uppgår till	36 054	27 932	36 054	27 932
Lån till ledande befattningshavare uppgår till	1 000	0		
Villkoren för lånen avviker inte från vad som tillämpas mot övriga låntagare och personal				
För VD i Sveriges Allmänna Hypoteksbank, Landshypotek Jordbrukskredit AB och vVD i Landshypotek AB gäller en pensionsålder om tidigast 60 år.				
Vid uppsägning från bolagets sida föreligger rätt till avgångsvederlag med belopp motsvarande en årslön.				
Pensionsförpliktelserna har täckts genom försäkring samt genom avsättning till pensioner som kreditförsäkrats i FPG.				
Övriga administrationskostnader				
Lokalkostnader	3 077	2 561	2 346	1 896
Kontorskostnader	3 819	3 953	3 679	3 801
Tele-, datanät- och portokostnader	6 131	5 745	6 034	5 582
IT-kostnader	6 439	17 295	6 111	13 483
Köpta tjänster	7 977	7 869	6 993	6 978
Revision	656	829	651	560
Revisionsarvode Öhrlings PricewaterhouseCoopers	531	495	438	412
Andra uppdrag än revisionsuppdraget	441	849	380	783
Finansinspektionens revisor	239	163	201	97
Övrigt	18 606	23 199	17 357	22 107
Summa övriga administrationskostnader	47 260	62 129	43 539	55 139
Summa allmänna administrationskostnader	118 158	125 604	110 161	114 066
NOT 8 AV- OCH NEDSKRIVNINGAR AV MATERIELLA OCH IMMATERIELLA ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR				
Materiella				
Inventarier	3 725	5 156	3 576	4 822
Fastigheter	2 170	2 097	2 170	2 097
Immateriella				
Anläggningstillgångar	1 472	1 472	674	674
Upplösning negativ goodwill	0	-1 369	0	0
Summa av- och nedskrivningar	7 367	7 356	6 420	7 593
NOT 9 ÖVRIGA RÖRELSEKOSTNADER				
Marknadsföringskostnader	8 900	9 030	8 550	8 793
Fastighetskostnader	7 238	6 943	7 231	6 835
Övrigt	1 248	561	1 197	448
Summa övriga rörelsekostnader	17 386	16 534	16 978	16 076
NOT 10 KREDITFÖRLUSTER NETTO				
Kreditförluster				
Årets nedskrivning avseende konstaterade förluster	1 730	9 675	586	3 775
Återförda tidigare gjorda reserveringar för befarade kreditförluster, som i årets bokslut redovisas som konstaterade förluster	-1 462	-9 125	-450	-3 737
Nedskrivning avseende befarade kreditförluster	5 004	9 175	2 826	8 699
Influtet på tidigare års konstaterade förluster	-1 517	-1 728	-1 428	-1 650
Återförda ej längre erforderliga reserveringar för befarade kreditförluster	-12 219	-4 446	-3 449	-3 719
Summa kreditförluster	-8 464	3 551	-1 915	3 368
Alla kreditförluster är hänförliga till utlåning till allmänheten.				
Värdeförändring på övertagen egendom				
Värdeförändring på övertagna fastigheter	221	1 200	0	0
Nettoresultat vid avyttring av övertagna fastigheter	0	193	0	193
Summa värdeförändring övertagen egendom	221	1 393	0	193
Summa kreditförluster netto	-8 243	4 944	-1 915	3 561

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	2000	1999	2000	1999
NOT 11 BOKSLUTSDISPOSITIONER				
Förändring av periodiseringsfond	0	0	-3 212	13 724
Koncernbidrag till Landshypotek Ekonomisk Förening	200 000	200 000	200 000	200 000
Koncernbidrag från dotterbolag	0	0	0	-12 000
Summa bokslutsdispositioner	200 000	200 000	196 788	201 724
NOT 12 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT				
Betald skatt	20 082	9 705	6 847	5 601
Latent skatt	-1 123	2 961	0	0
Summa skatt	18 959	12 666	6 847	5 601
NOT 13 UTLÅNING TILL KREDITINSTITUT				
Utlåning till koncernföretag	0	0	1 892 000	1 164 000
Utlåning till banker	64 006	289 248	40 387	259 459
Utlåning till postgirot	2 116	2 754	655	1 520
Övrigt	11	11	11	11
Summa utlåning till kreditinstitut	66 133	292 013	1 933 053	1 424 990
Utlåning fördelad efter återstående löptid				
Betalbara vid anfordran	65 917	91 803	41 053	60 990
Återstående löptid högst 3 månader	216	200 210	1 717 000	1 178 000
Återstående löptid 3 månader till 1 år	0	0	101 000	31 000
Återstående löptid 1 år till 5 år	0	0	74 000	155 000
Återstående löptid mer än 5 år	0	0	0	0
	66 133	292 013	1 933 053	1 424 990
Utlåning fördelad efter återstående räntebindningstid				
Betalbara vid anfordran	65 917	91 803	41 053	60 990
Återstående räntebindningstid högst 3 månader	216	200 210	1 717 000	1 178 000
Återstående räntebindningstid 3 månader till 1 år	0	0	101 000	31 000
Återstående räntebindningstid 1 år till 5 år	0	0	74 000	155 000
Återstående räntebindningstid mer än 5 år	0	0	0	0
	66 133	292 013	1 933 053	1 424 990
NOT 14 UTLÅNING TILL ALLMÄNHETEN				
Lånekapital	31 960 568	30 275 845	28 951 024	27 730 179
Avgår reserveringar för befarade kreditförluster	-10 281	-19 128	-6 770	-8 014
Lånekapital netto	31 950 287	30 256 717	28 944 254	27 722 165
1. Oreglerade fordringar för vilka ränta intäktsförs	333 767	351 626	313 002	331 673
2a. Osäkra fordringar	46 764	37 228	42 559	30 878
2b. Räntenedsatta fordringar	0	0	0	0
3. Summa problemkrediter (2a+2b)	46 764	37 228	42 559	30 878
4. Under perioden intäktsförda räntor mm på problemkrediter	4 901	2 225	4 360	837
5. Årlig procentuell löpande avkastning på problemkrediter	11,67%	11,95%	11,87%	5,42%
6. Årlig procentuell ränta på fordringar som inte utgör problemkrediter	6,33%	6,60%	6,39%	6,71%
7. Reserv för befarade kreditförluster	11 228	19 861	7 717	8 747
8. Beräknat värde av problemkrediter före nedskrivning för befarade kreditförluster (3+7)	57 992	57 089	50 276	39 625
Utlåning fördelad efter återstående löptid				
Betalbara vid anfordran	0	0	0	0
Återstående löptid högst 3 månader	13 161 575	9 394 897	11 052 607	7 898 760
Återstående löptid 3 månader till 1 år	4 469 278	3 200 103	4 267 959	3 002 532
Återstående löptid 1 år till 5 år	13 374 304	16 706 867	12 702 740	15 890 657
Återstående löptid mer än 5 år	945 130	954 850	920 948	930 216
	31 950 287	30 256 717	28 944 254	27 722 165
Utlåning fördelad efter återstående räntebindningstid				
Betalbara vid anfordran	0	0	0	0
Återstående räntebindningstid högst 3 månader	13 155 925	9 454 897	11 052 607	7 898 760
Återstående räntebindningstid 3 månader till 1 år	4 469 278	3 200 103	4 267 959	3 002 532
Återstående räntebindningstid 1 år till 5 år	13 379 702	16 646 867	12 702 740	15 890 657
Återstående räntebindningstid mer än 5 år	945 382	954 850	920 948	930 216
	31 950 287	30 256 717	28 944 254	27 722 165

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	2000	1999	2000	1999
NOT 15 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER				
Obligationer				
Emitterade av icke finansiella företag	180 000	180 000	0	0
Emitterade av Sveriges Allmänna Hypoteksbank	0	0	0	1 106 211
	180 000	180 000	0	1 106 211
Innehav fördelat efter återstående löptid				
Återstående löptid om högst 1 år	0	0	0	93 939
Återstående löptid om 1 år till 5 år	60 000	0	0	886 763
Återstående löptid om 5 år till 10 år	120 000	180 000	0	125 509
Återstående löptid mer än 10 år	0	0	0	0
	180 000	180 000	0	1 106 211
Innehav fördelat efter återstående räntebindningstid				
Återstående räntebindningstid om högst 1 år	180 000	180 000	0	93 939
Återstående räntebindningstid om 1 år till 5 år	0	0	0	886 763
Återstående räntebindningstid om 5 år till 10 år	0	0	0	125 509
Återstående räntebindningstid mer än 10 år	0	0	0	0
	180 000	180 000	0	1 106 211
NOT 16 AKTIER OCH ANDELAR				
Aktier och andelar				
OM-Gruppen AB 38 808 aktier à 2 kr	71	71	70	70
Övrigt	4	4	4	4
	75	75	74	74
Aktier och andelar i koncernföretag				
Innehav i kreditinstitut				
Landshypotek Jordbrukskredit AB 1 000 000 aktier à 100 kr	0	0	395 553	395 553
Lantbrukskredit AB 150 000 aktier à 1 000 kr	0	0	169 074	169 074
Övrigt innehav				
Hypoteksbanken AB 1 000 aktier à 100 kr	0	0	100	100
Sveriges Allmänna Hypoteksbank AB 1 000 aktier à 100 kr	0	0	100	100
	0	0	564 827	564 827
Summa aktier och andelar	75	75	564 901	564 901
Samtliga dotterbolag är helägda Se separat organisationstablå				
NOT 17 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR				
Andra immateriella anläggningstillgångar				
Anskaffningsvärde vid årets början	7 360	7 360	3 369	3 369
Förvärv under året	0	0	0	0
Utgående anskaffningsvärde	7 360	7 360	3 369	3 369
Akkumulerade avskrivningar vid årets början	-2 944	-1 472	-1 348	-674
Årets avskrivningar	-1 472	-1 472	-674	-674
Utgående ackumulerade avskrivningar	-4 416	-2 944	-2 022	-1 348
Bokfört värde netto	2 944	4 416	1 347	2 021
NOT 18 MATERIELLA TILLGÅNGAR				
Inventarier				
Anläggningstillgångar				
Anskaffningsvärde vid årets början	41 174	39 857	39 303	38 037
Förvärv under året	3 716	3 733	3 362	3 666
Avyttrat under året	-7 284	-2 416	-7 070	-2 400
Utgående anskaffningsvärde	37 606	41 174	35 595	39 303
Akkumulerade avskrivningar vid årets början	-30 925	-28 186	-29 460	-27 038
Årets avskrivningar och nedskrivningar	-3 725	-5 156	-3 576	-4 822
Akkumulerade avskrivningar på avyttrade tillgångar	6 553	2 417	6 425	2 400
Utgående ackumulerade avskrivningar	-28 097	-30 925	-26 611	-29 460
Summa inventarier	9 509	10 249	8 984	9 843

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	2000	1999	2000	1999
Byggnader och mark				
Omsättningstillgångar				
Egendom övertagen för skyddande av fordran				
Antal egendomar	3	3	1	1
Taxeringsvärden	3 151	4 943	579	579
Uppskattat verkligt värde	3 399	5 720	1 020	1 020
Bokfört värde	3 399	3 620	1 020	1 020
Bokförd nettoavkastning tkr	-104	-143	-97	7
Anläggningstillgångar				
Rörelsefastigheter				
Antal egendomar	10	10	10	10
Taxeringsvärde	226 577	161 762	226 449	161 634
Uppskattat verkligt värde	570 150	466 150	570 000	466 000
Anskaffningsvärde vid årets början	161 879	160 195	161 725	160 041
Aktiverade ombyggnadskostnader	3 846	1 684	3 845	1 684
Utgående anskaffningsvärde	165 725	161 879	165 570	161 725
Ackumulerade avskrivningar vid årets början	-26 340	-24 243	-26 198	-24 101
Årets avskrivningar	-2 170	-2 097	-2 170	-2 097
Utgående ackumulerade avskrivningar	-28 510	-26 340	-28 368	-26 198
Bokfört värde	137 215	135 539	137 202	135 527
Summa byggnader och mark	140 614	139 159	138 222	136 547
NOT 19 ÖVRIGA TILLGÅNGAR				
Aviserade räntor och amorteringar	56 978	39 627	43 736	37 648
Fordringar på koncernföretag	9	0	9	9
Kursdifferens valutaswappar	564 619	157 438	458 100	92 570
Övriga fordringar	277 966	104 417	231 286	58 993
	899 572	301 482	733 131	189 220
NOT 20 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER				
Förutbetalda kostnader	25 236	16 409	24 886	16 038
Upplupna räntor	318 752	434 891	322 225	371 348
	343 988	451 300	347 111	387 386
NOT 21 SKULDER TILL KREDITINSTITUT				
Upplåning från koncernföretag	0	0	8 326 579	12 076 452
Banker i svensk valuta	408 011	50 000	408 011	50 000
Banker i utländsk valuta	1 418 449	434 518	1 418 449	434 518
	1 826 460	484 518	10 153 039	12 560 970
Upplåning fördelad efter återstående löptid				
Betalbara vid anfordran	0	0	571 568	0
Återstående löptid högst 3 månader	408 284	50 257	1 416 375	1 190 802
Återstående löptid 3 månader till 1 år	0	0	2 250 895	1 640 033
Återstående löptid 1 år till 5 år	1 068 642	434 261	5 507 616	8 060 056
Återstående löptid mer än 5 år	349 534	0	406 585	1 670 079
	1 826 460	484 518	10 153 039	12 560 970
Upplåning fördelad efter återstående räntebindningstid				
Betalbara vid anfordran	0	0	571 568	0
Återstående räntebindningstid högst 3 månader	990 624	50 257	1 998 715	1 246 624
Återstående räntebindningstid 3 månader till 1 år	835 836	0	3 086 731	2 019 054
Återstående räntebindningstid 1 år till 5 år	0	434 261	4 438 974	8 765 244
Återstående räntebindningstid mer än 5 år	0	0	57 051	530 048
	1 826 460	484 518	10 153 039	12 560 970

	Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	2000	1999	2000	1999
NOT 22 UPPLÅNING FRÅN ALLMÄNHETEN				
Upplåning från Landshypotek Ek.för.	198 500	212 000	198 500	212 000
Övriga reverslån	116 616	107 610	112 566	94 910
	315 116	319 610	311 066	306 910
Upplåning fördelad efter återstående löptid				
Betalbara vid anfordran	0	0	0	0
Återstående löptid högst 3 månader	104 982	291 546	104 982	291 546
Återstående löptid 3 månader till 1 år	206 884	15 364	206 084	15 364
Återstående löptid 1 år till 5 år	3 250	6 700	0	0
Återstående löptid mer än 5 år	0	6 000	0	0
	315 116	319 610	311 066	306 910
Upplåning fördelad efter återstående räntebindningstid				
Betalbara vid anfordran	0	0	0	0
Återstående räntebindningstid högst 3 månader	104 982	291 546	104 982	291 546
Återstående räntebindningstid 3 månader till 1 år	206 884	15 364	206 084	15 364
Återstående räntebindningstid 1 år till 5 år	3 250	6 700	0	0
Återstående räntebindningstid mer än 5 år	0	6 000	0	0
	315 116	319 610	311 066	306 910
NOT 23 EMITTERADE VÄRDEPAPPER M.M.				
Certifikat				
i svenska kronor	6 585 010	6 797 787	6 585 010	6 797 787
	6 585 010	6 797 787	6 585 010	6 797 787
Obligationslån				
i svensk valuta	16 327 021	17 870 000	8 622 427	7 313 427
i utländsk valuta	3 024 026	847 259	3 024 026	847 259
	19 351 047	18 717 259	11 646 453	8 160 686
Summa emitterade värdepapper	25 936 057	25 515 046	18 231 463	14 958 473
Upplåning fördelad efter återstående löptid				
Återstående löptid om högst 1 år	11 078 972	10 443 624	7 862 389	7 948 601
Återstående löptid om 1 år till 5 år	13 636 374	13 323 527	9 435 414	6 299 403
Återstående löptid om 5 år till 10 år	1 168 966	1 723 911	933 660	710 469
Återstående löptid mer än 10 år	51 745	23 984	0	0
	25 936 057	25 515 046	18 231 463	14 958 473
Upplåning fördelad efter återstående räntebindningstid				
Återstående räntebindningstid om högst 1 år	14 319 666	12 526 344	10 813 083	9 418 121
Återstående räntebindningstid om 1 år till 5 år	10 625 680	11 804 007	6 484 720	4 829 883
Återstående räntebindningstid om 5 år till 10 år	938 966	1 160 711	933 660	710 469
Återstående räntebindningstid mer än 10 år	51 745	23 984	0	0
	25 936 057	25 515 046	18 231 463	14 958 473
NOT 24 ÖVRIGA SKULDER				
Skatteskulder	21 230	22 183	17 567	21 287
Skulder till koncernföretag	0	2	1	40 313
Övriga skulder	22 321	13 841	21 167	12 724
	43 551	36 026	38 735	74 324
NOT 25 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER				
Upplupna räntor	659 588	741 629	256 284	167 259
Övriga upplupna kostnader	10 010	12 810	9 880	12 678
Förutbetalda intäkter	23 225	64 329	18 665	53 793
	692 823	818 768	284 829	233 730
NOT 26 AVSÄTTNINGAR				
Avsättningar för pensioner	12 396	11 482	12 396	11 482
Avsättningar för skatter	52 828	53 952	0	0
Övriga avsättningar	0	1 492	0	1 284
	65 224	66 926	12 396	12 766

				Koncernen		Moderbolaget	
Tkr				2000	1999	2000	1999
NOT 27 EFTERSTÄLLDA SKULDER							
I svenska kronor							
1991/2001	40 000 000 SEK	12,00%	rev.lån	40 000	40 000	0	0
1993/2003	50 000 000 SEK	12,75%	rev.lån	50 000	50 000	0	0
1995/2005	100 000 000 SEK	10,20%	rev.lån	100 000	100 000	100 000	100 000
1996/2006	50 000 000 SEK	10,00%	rev.lån	50 000	50 000	50 000	50 000
1996/2006	40 000 000 SEK	9,97%	rev.lån	40 000	40 000	0	0
1997/2007	200 000 000 SEK	7,05%	rev.lån	200 000	200 000	200 000	200 000
				480 000	480 000	350 000	350 000
I utländsk valuta							
1992/2002	75 000 000 CHF	7 3/8%	obl.lån	438 090	401 400	0	0
1993/2003	30 000 000 GBP	8,73%	perpetual	252 923	247 963	0	0
1997/2002	100 000 000 USD	6,47%	perpetual	941 080	852 500	941 080	852 500
				1 632 093	1 501 863	941 080	852 500
Summa efterställda skulder				2 112 093	1 981 863	1 291 080	1 202 500
NOT 28 OBESKATTADE RESERVER							
Periodiseringsfond				0	0	111 145	114 357
				0	0	111 145	114 357
NOT 29 ÅTAGANDEN, DERIVATINSTRUMENT							
Positiva värden							
Räntebaserade swappar				35 273	135 368	32 418	49 895
Valutakursrelaterade swappar				579 962	176 969	451 191	107 571
Summa				615 235	312 337	483 609	157 466
Negativa värden							
Räntebaserade swappar				-55 877	-18 434	-55 877	-11 898
Valutakursrelaterade swappar				-26 425	-24 488	-3 546	-8 679
Summa				-82 302	-42 922	-59 423	-20 577
Derivatinstrument netto				532 933	269 415	424 186	136 889
NOT 30 EGET KAPITAL							
Koncernen		Aktiekapital	Pågående nyemission	Bundna reserver	Fria reserver	Totalt eget kapital	
Ingående eget kapital		1 140 000	100 000	1 116 383	56 974	2 413 357	
Avsättning till reservfonder				3 488	-3 488		
Nyemission		100 000	-100 000				
Förskjutning fritt / bundet				100	-100		
Aktiekapital under registrering			140 000				
Årets resultat					48 738		
Utgående eget kapital		1 240 000	140 000	1 119 971	102 124	2 602 095	
Moderbolaget		Aktiekapital	Pågående nyemission	Bundna reserver	Fria reserver	Totalt eget kapital	
Ingående eget kapital		1 140 000	100 000	790 000	49 957	2 079 957	
Avsättning reservfond				0			
Nyemission		100 000	-100 000				
Aktiekapital under registrering			140 000				
Årets resultat					17 590		
Utgående eget kapital		1 240 000	140 000	790 000	67 547	2 237 547	

NOT 31 SPECIFIKATION AV BALANSRÄKNINGEN

TILLGÅNGAR	Omsättningstillgångar		Anläggningstillgångar	
	Bokfört värde	Verkligt värde	Bokfört värde	Verkligt värde
Kassa och tillgodohavande hos centralbanker	297	297		
Utlåning till kreditinstitut	66 133	65 917		
Utlåning till allmänheten	46 764	46 764	31 903 523	32 691 473
Obligationer och andra räntebärande värdepapper			180 000	185 061
Aktier/andelar m.m.			75	9 042
Immateriella anläggningstillgångar				
Andra immateriella tillgångar			2 944	2 944
Materiella tillgångar				
Inventarier			9 509	9 509
Byggnader och mark	3 399	3 399	137 215	570 150
Övriga tillgångar	899 572	899 572		
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	343 988	343 988		
Summa tillgångar	1 360 153	1 359 937	32 233 266	33 468 179
SKULDER		Bokfört värde	Verkligt värde	
Skulder till kreditinstitut		1 826 460	1 863 014	
Upplåning från allmänheten		315 116	324 409	
Emitterade värdepapper m.m.		25 936 057	26 913 545	
Övriga skulder		43 551	43 551	
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		692 823	692 823	
Avsättningar				
Avsättningar för pensioner		12 396	12 396	
Avsättningar för skatter		52 828	52 828	
Efterställda skulder		2 112 093	2 188 722	
Summa skulder		30 991 324	32 091 288	

Vinstdisposition

Koncernens fria medel uppgår till 102 124 Tkr. Inga avsättningar föreslås till bundna reserver.

Balanserade vinstmedel	49 957 Tkr
Nettovinst för år 2000	17 590 Tkr
Till bolagsstämmans förfogande	67 547 Tkr

Styrelsen föreslår att årets disponibla medel, 67 547 Tkr, föres i ny räkning.

Stockholm den 14 mars 2001

Per-Ola Eriksson
Ordförande

Lars Eggertz
Vice ordförande

Bertil Andersson

Jörgen Blakstad

Berndt Carlsson

Carl Edblom

Jörgen Ehrensverd

Olle Hakelius

Olof Jakobsson

Anders Johansson

Stig Lindén

August Trolle-Löwen

Olle Tillberg

Eivor Nilsson

Ulf Fredrikson
Verkställande direktör

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Landshypotek AB (publ)
org.nr. 556500-2762

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Landshypotek AB för år 2000. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag

för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger därmed en rättvisande bild av föreningens och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen, disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 14 mars 2001

Göran Raspe
Auktoriserad revisor

Bengt Fröander
Auktoriserad revisor

Anders Engström
Auktoriserad revisor
Förordnad av Finansinspektionen

Per-Ola Eriksson

Lars Eggertz

Bertil Andersson

Jörgen Blakstad

Styrelse och revisorer

STYRELSE

Per-Ola Eriksson, f 1946, Gammelstad, ordförande sedan 1994, generaldirektör Närings- och teknikutvecklingsverket 1999–2000, generaldirektör NUTEK, ordförande Sveriges Allmänna Hypoteksbank sedan 1994, ledamot Anticimex försäkringar AB, ordförande ALMI Företagspartner AB, f.d. riksdagsledamot.

Lars Eggertz, f 1936, Falun, vice ordförande, lantmästare, ledamot sedan 1994, ledamot Sveriges Allmänna Hypoteksbank sedan 1993, styrelseledamot LRF.

Bertil Andersson, f 1940, Nora, lantbrukare, ledamot sedan 1997, ordförande Svensk Mjölk, styrelseledamot Arla och LRF.

Jörgen Blakstad, f 1932, Arvika, godsägare, ledamot sedan 2000.

Berndt Carlsson, f 1939, Skövde, lantbrukare, ledamot sedan 1997.

Carl Edblom, f 1944, Arnäsfall, socionom, hemmansägare, ledamot sedan 1994, ledamot Sveriges Allmänna Hypoteksbank sedan 1991, ordförande Eltech Electronic Nord AB, kommunalråd 1977–1991.

Jörgen Ehrensvärd, f 1932, Tomelilla, lantmästare, ledamot sedan 1994, ledamot Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien.

Olle Hakelius, f 1938, Enköping, agronom, ledamot sedan 1997, ordförande SLR, förste vice ordförande LRF, ledamot Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien.

Olof Jakobsson, f 1944, Havdhem, lantmästare, ledamot sedan 2000, styrelseledamot Swedish Meats.

Anders Johansson, f 1948, Läckaby, lantbrukare, ledamot sedan 2000.

Carl Edblom

Jörgen Ehrensvärd

Berndt Carlsson

Olle Hakelius

Olof Jakobsson

Anders Johansson

Stig Lindén

Stig Lindén, f 1940, Borensberg, lantmästare, ledamot sedan 1994, ordförande Sveriges Frö- och Oljeväxtodlare, ledamot Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien.

August Trolle-Löwen, f 1933, Nyköping, civilekonom, ledamot sedan 1994, ledamot Sveriges Allmänna Hypoteksbank sedan 1993, ledamot Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien.

Ulf Fredrikson, f 1936, Stockholm, pol.mag., verkställande direktör, ledamot sedan 1994, ordförande Lantbrukskredit AB, Landshypotek Jordbrukskredit AB, styrelseledamot LRF Försäkring Livförsäkringsaktiebolag, LRF Försäkring Skadeförsäkringsaktiebolag, AIK Fotboll AB.

Olle Tillberg, f 1951, arbetstagarrepresentant.

Eivor Nilsson, f 1961, arbetstagarrepresentant.

REVISORER

Anders Engström, aukt. revisor, Stockholm.

Göran Raspe, aukt. revisor, Stockholm.

Bengt Fröander, aukt. revisor, Stockholm.

REVISORSSUPPLEANTER

Ulf Pettersson, aukt. revisor, Lidingö.

Sten Widén, aukt. revisor, Stockholm.

LANDSHYPOTEK AB

August Trolle-Löwen

Ulf Fredrikson

Olle Tillberg

Eivor Nilsson

Företagsledning

Ulf Fredrikson

Håkan Lidenholm

Per Smedberg

Ulf Fredrikson, VD.

Håkan Lidenholm, vVD.

Per Smedberg, finanschef.

K-G Lindgren, kreditchef.

Erik Hallström, bolagsjurist.

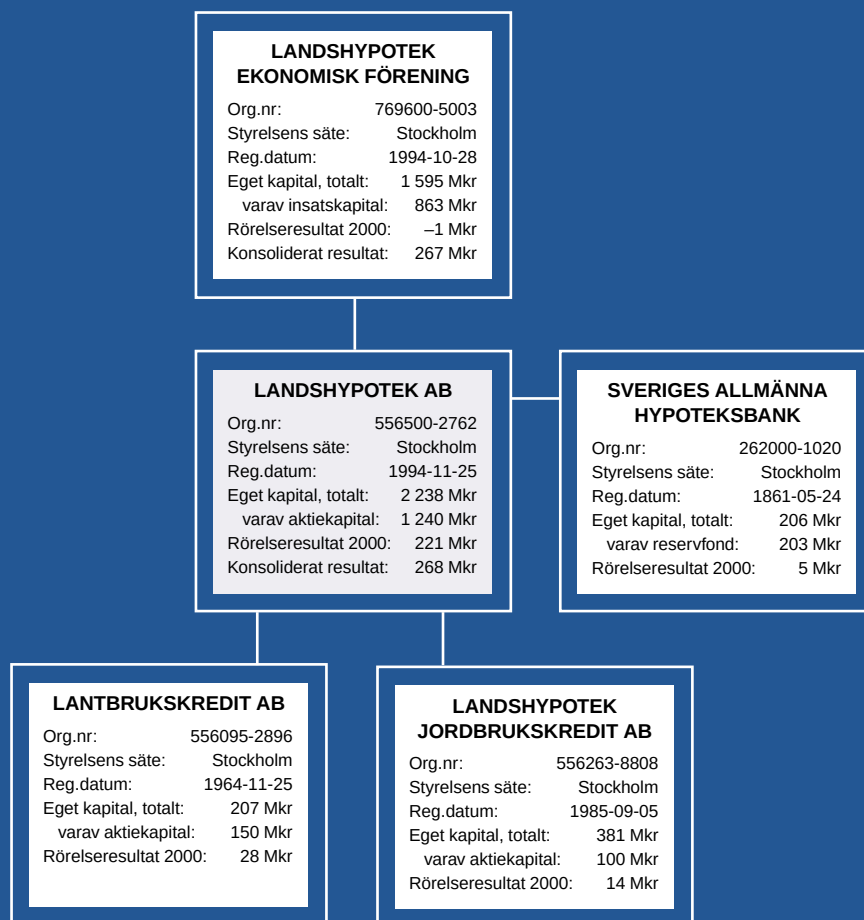

K-G Lindgren

Erik Hallström

Organisation

HUVUDKONTOR

Landshypotek AB

Strandvägen 1, Box 14092, 104 41 Stockholm
Telefon 08-459 04 00, Telefax 08-459 04 21

REGIONKONTOR

GOTLAND

Regionchef

Håkan Ahlsten

Österväg 17

621 45 VISBY

Telefon 0498-20 75 70

Telefax 0498-21 85 74

SKÅNE

Regionchef

Olle Nilsson

Kyrkogatan 13

Box 1017

221 04 LUND

Telefon 046-32 75 40

Telefax 046-13 92 17

ÄLVSBORGS M.FL. LÄN

Regionchef

Olof Helmersson

Lyckans väg 4

Box 5047

402 21 GÖTEBORG

Telefon 031-708 36 00

Telefax 031-20 94 26

GÄVLE-DALA

Regionchef

Gunnar Klint

Södra Centralgatan 5

Box 1267

801 37 GÄVLE

Telefon 026-13 46 90

Telefax 026-51 31 35

SMÅLAND M.FL. PROVINSER

Regionchef

Lars-Eric Johansson

Kungsgatan 12

Box 1205

351 12 VÄXJÖ

Telefon 0470-72 64 50

Telefax 0470-167 66

ÖREBRO LÄN

Regionchef

Bo Tivell

Stortorget 4

Box 415

701 48 ÖREBRO

Telefon 019-16 16 30

Telefax 019-12 31 29

MÄLARPROVINSERNA

Regionchef

Åsa Simonsson Lönegren

Holländargatan 23

Box 45142

104 30 STOCKHOLM

Telefon 08-412 57 00

Telefax 08-700 00 07

WERMLAND

Regionchef

Jörgen Larsson

Älvgatan 1

Box 421

651 10 KARLSTAD

Telefon 054-17 74 90

Telefax 054-18 39 88

ÖSTGÖTA

Regionchef

Anders Aschan

Vasavägen 5

Box 114

581 02 LINKÖPING

Telefon 013-10 65 10

Telefax 013-12 71 70

NORRLAND

Regionchef

Björn Eriksson

Nybrogatan 10

Box 64

871 22 HÄRNÖSAND

Telefon 0611-53 36 60

Telefax 0611-51 16 45

LANDSHYPOTEKS TELEFONSERVICE

Låneärenden	020-44 00 20
Omsättning av lån	020-44 00 30
Betalningsärenden	020-44 00 40
Medlemsfrågor	020-44 00 50
Privatobligationer	020-44 00 60
Ränteinformation	020-44 00 70

Internet: www.landshypotek.se

TV4: Textsida 190

LANDSHYPOTEK